

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: office@ccdab.ro**Director:****Prof. Vasilca Doina Carmen****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Jude Laurențiu, prof. Nandrea Maria, ing. ec. Onișoru Viorica**Colaboratori:** insp. gen. prof. Sandu Cornel
lector univ. dr. Scheau Ioan**Tehnoredactare:** aj. analist programator
Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Teoria inteligențelor multiple în procesul de educație. Aplicații la disciplina fizică - Prof. Demeny Ida	3
Schimbarea mentalității în învățământul românesc - Prof. Berceanu Camelia Florentina	4
Fenomene optice - lumina - Prof. Bălănoiu Georgiana Maria	7
Metode ce stimulează spiritul și gândirea critică - Prof. inv. primar Andro Dana	11
Profesorul viitorului - Prof. Dregheciu Lucia	13
Particularitățile învățării la elevii cu CES - prof. inv. primar Dulău Camelia - Adriana	17
Grădinița de acasă - Prof. inv. preșcolar Oneț Marcela	19
Simboluri pascale - Prof. Lașită Doina	20
Criterii pentru proiectarea învățării în secolul XXI - Prof. Cîmpean Nicoleta	21
Bullyingul. Cum să învățăm un copil să facă față umilirii, hărțuirii și intimidării - Prof. inv. primar Cîmpean Ramona Alexandra	23
Literatura pentru copii în ora de limbă străină - Prof. Bodea Roxana	25
Învățarea autentică - Prof. inv. primar Dabu Daniela	26
Studiu - Valențele utilizării soft-urilor educaționale în ciclul primar - Prof. inv. primar Gligor Dana	28
Studiu - Modele de bune practici în instruirea diferențiată - Inv. Marc Aurica	29
Plan de acțiune pentru integrarea copiilor cu dizabilități - elevi cu CES (tulburări de învățare) - Prof. Pascal Daniela	32

**Profilul absolventului de gimnaziu și
modalități de a contribui la structurarea
acestuia pe parcursul orelor de limba
franceză - Prof. Oniță Viorica** 35

**Proiect tematic - Prietenia - Prof. înv. primar
Maniu Valeria Angela** 36

TEORIA INTELIGENȚELOR MULTIPLE ÎN PROCESUL DE EDUCAȚIE. APLICAȚII LA DISCIPLINA FIZICĂ

Prof. Demény Ida, Colegiul Național „Bethlen Gábor” Aiud

„Inteligența nu înseamnă să nu faci greșeli, ci să vezi repede cum poți să le îndrepti.”

Berlot Brecht

Instruirea diferențiată are la bază teoriile cognitiv-contextuale ale inteligenței. Aceste teorii tratează modul în care procesele cognitive operează în diferite contexte. Conform teoriei inteligențelor multiple, oamenii au mai multe tipuri de inteligență: lingvistică, logico-matematică, muzicală, vizual-spațială, corporal-kinestezică, interpersonală, intrapersonală, naturalistă. Creativitatea reprezintă nivelul superior de manifestare a tuturor inteligențelor. Cadrul didactic trebuie, prin activitatea pe care o desfășoară, să adapteze strategia didactică la nivelul și tipurile de inteligență care predomină la elevi.

Unii elevi au o inteligență interpersonală, plăcându-le să facă parte dintr-un grup, să comunice, să discute cu oamenii, să aibă prieteni. Pentru aceștia, se pot organiza activități pe grupe, în care elevii să fie responsabilizați, se pot propune proiecte, referate, pe care elevii să le realizeze în grup, colaborând. Pentru a cunoaște nivelul și tipul de inteligență predominant al unui elev, aplicăm teste specifice de inteligență, rezultatul acestora oferind cadrului didactic informații importante pentru alegerea strategiei didactice adecvate.

Inteligența a fost definită ca fiind o capacitate cognitivă pe care oamenii o au de când se nasc și care poate fi măsurată prin intermediul testelor. Teoriile moderne explică acest concept ca fiind o abilitate de a crea un produs nou sau de a rezolva probleme într-un context cultural nou. Howard Gardner considera că inteligența este un set de deprinderi care ajută la rezolvarea unor situații diverse de viață, de a crea soluții la diferite probleme, de a obține noi cunoștințe.

Reprezentanții cei mai de seamă ai teoriilor cognitive-contextuale au fost Howard Gardner și Sternberg. Gardner este autorul teoriei inteligențelor multiple, un alt mod de a aborda elevii, ținând cont de diferențele dintre ei. De multe ori am observat faptul că unii elevi, considerați inteligenți, nu au rezultate bune la școală. Ajungem uneori la concluzia că unii copii sunt deștepti, iar alții nu. Trebuie să reflectăm la faptul că unele personalități au avut unele dificultăți la școală. Tendința generală este de a-i considera inteligenți pe cei care sunt buni la matematică sau la literatură, deși în alte domenii nu dovedesc inclinații deosebite. Gardner a fost preocupat de aceste diferențe pentru că, în viziunea sa, a contribui la dezvoltarea societății înseamnă mai mult decât a excela într-un domeniu. Nu există activitate posibil de realizat cu un singur tip de inteligență sau persoane care să aibă dezvoltat un singur tip de inteligență.

Pentru elevii care au o **inteligență predominant lingvistică**, reținând mai ușor ceea ce citesc sau ascultă, profesorul trebuie să folosească în cadrul lecțiilor de fizică rebusuri, scurte povestiri despre fenomene fizice, descrierea unor fizicieni – de exemplu, la clasa a VIII-a, se poate folosi fragmentul care îl descrie pe fizicienii Ohm, Kirchoff.

Pentru elevii care au o **inteligență logico-matematică**, reținând ușor prin corelații logice între informații, prin calcule, raționamente, în cadrul lecției de fizică, profesorul poate folosi clasificări, scheme logice, poate face corelații între diferite mărimi fizice, poate cere elevilor să ordoneze crescător/descrescător unitățile de măsură.

Pentru elevii care au o **inteligență predominant vizual-spațială**, cărora le place să deseneze, să construiască, să creeze, să privească imagini, profesorul poate utiliza în cadrul lecției imagini ale fizicienilor (portretul fizicianului Arhimede), imagini înfățișând diferite experimente, să traseze diferite grafice, etc.).

Pentru elevii cu o **inteligență corporal-kinestezică**, cărora le face plăcere să facă mișcare, să atingă obiecte, să vorbească, să folosească limbajul corporal, cadrul didactic poate aduce în mijlocul elevilor, diferite vase, instrumente de măsură, etc.), machete statice sau dinamice, mulaje.

Unii elevi au *o inteligență interpersonală*, plăcându-le să facă parte dintr-un grup, să comunice, să discute cu oamenii, să aibă prieteni. Pentru aceștia, se pot organiza activități pe grupe, în care elevii să fie responsabilizați, se pot propune proiecte, referate, pe care elevii să le realizeze în grup, colaborând.

Pentru elevii care au *o inteligență intrapersonală*, înțelegându-se foarte bine pe sine, cunoscându-și punctele tari și slabe, având propriile țeluri, idealuri, cadrul didactic poate propune activități individuale, realizarea unor proiecte sau referate proprii (referate despre biografia unor personalități : I. Newton. B. Pascal, Amper, etc). Se poate propune elevilor realizarea unor mulaje, construirea unor machete, care necesită pe lângă muncă și valorificarea talentului personal, documentare în prealabil.

Pentru elevii cu *o inteligență naturalistă*, cărora le plac activitățile în natură, explorarea și cercetarea lumii, dobândirea de cunoștințe despre corpuri solide și lichide, despre fenomenele din natură, se pot propune proiecte, referate individuale în care elevii să prezinte ce fenomene fizice cunoșteau popoarele din antichitate și cum le întrebunțau ei (de exemplu, la clasa a VII-a, elevii se pot documenta și pot prezenta proiecte despre cum foloseau scripetele; la clasa a VI-a, elevii pot căuta informații despre ce instrumente de măsură se cunoștea încă din antichitate). Se pot organiza vizite în diferite laboratoare unde elevii pot vedea obiecte care au aparținut oamenilor din trecut .

Tipurile de inteligență sunt considerate de Gardner ca fiind independente unele față de altele. Ele funcționează ca sisteme modulare fără a fi controlate de un „coordonator central”. Astfel, la o anumită persoană, aptitudinile evaluate în cadrul unui anumit tip de inteligență nu corelează cu aptitudinile evaluate în cadrul altui tip de inteligență. Teoria lui Gardner, așa cum arată Simion (2010), „a găsit în spațiul didactic românesc un teritoriu fertil, deschis abordărilor moderne și colaborărilor tuturor agenților educaționali (învățător, profesor, elev, consilier școlar, părinte). Se poate afirma că aplicarea teoriei inteligențelor multiple în școala românească s-a desfășurat aproape simultan cu aplicarea teoriei lui H. Gardner în învățământul american, chiar dacă în ultimii ani ai secolului trecut, dascălul român aplica intuitiv metode de predare-învățare-evaluare care valorificau inteligențele multiple ale elevilor.”

Simion (2010) precizează că „impactul teoriei inteligențelor multiple la nivelul clasei de elevi a dus la o schimbare de paradigmă din perspectivă constructivistă, deoarece profesorul direcționează esența actului educativ spre elev, văzând în acesta nu pe educatul pasiv, care doar achiziționează cunoștințe, ci pe cel activ, motivat, cu posibilități variate de afirmare și dezvoltare”

BIBLIOGRAFIE:

1. Armstrong, T. (2019). *Esti mai inteligent decât crezi: Un ghid al inteligențelor multiple pentru copii*. Ediția a II-a. București: Curtea Veche.
2. Gardner, H. (1983). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*. Basic Books, New York.
3. Gardner, H. (2007). *Inteligente multiple. Noi orizonturi*. București: Sigma.
4. Nicolin, C. (2007). Teoria inteligențelor multiple a lui Gardner. <http://catalinanicolin.tripod.com/id26.html>
5. Simion (Penea) A. (2010). Teoria psihologică a inteligențelor multiple – model alternativ de instruire eficientă a clasei de elevi. <https://www.academia.edu>
6. Țuțu, M. C. (2008). *Psihologia personalității*. Ediția a VI-a. București: Fundației România de Măine.

SCHIMBAREA MENTALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC

Prof. Berceanu Camelia Florentina, Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria” Deva

Schimbările la care asistăm în viața de zi cu zi, fie că sunt de natură economică, tehnologică sau culturală vin deopotrivă cu părți bune și părți mai dificile, dar invariabil ele implică nevoia de adaptare. Consilierea și orientarea sunt domenii care prin excelență își asumă facilitarea

tranziției oamenilor între diferite stadii educaționale și de muncă și sprijinirea lor în a se adapta noilor realități. Educația s-a folosit de oportunitatea oferită de TIC pentru a-și regândi modalitatea de furnizare a conținuturilor educaționale într-o manieră care să îmbunătățească performanțele elevilor fără costuri excesive pentru sistem. Prin utilizarea a diferite instrumente TIC se pot conferi sistemului de administrare dimensiuni mai restrânse, reducând implicit costurile de personal și riscul suprapunerii sarcinilor.

Educația non-formală bazată pe noile tehnologii informatice înseamnă orice acțiune organizată în afara sistemului școlar, prin care se formează o punte între cunoștințele predate de profesori și punerea lor în practică. Acest tip modern de instruire elimină stresul notelor din catalog, al disciplinei impuse și al temelor obligatorii. Înseamnă plăcerea de a cunoaște și de a te dezvolta. Educația non-formală este cea mai nouă abordare a învățării prin activități plăcute și motivante. Avantajele sale multiple înglobează bifarea tuturor deprinderilor specifice sistemului tradițional de învățământ, cu un aport suplimentar de abilități câștigate în condițiile unei libertăți de exprimare maxime. Consilierea carierei se referă nu doar la cei care caută un loc de muncă, ci la toate categoriile de persoane (inclusiv la cei care au deja o slujbă și vor alta, vor să fie mai eficienți și în posturi mai înalte sau la cei care se pensionează, dacă au avut o slujbă plătită), indiferent de nivelul de calificare, profesie, sex, vârstă etc. Pentru aceasta, toate categoriile menționate anterior au nevoie de informații, consiliere, orientare. A satisface aceste nevoi ale unui public atât de numeros presupune apelarea la tehnologiile de informare și consiliere. Investițiile în TIC pot ameliora eficiența serviciilor de consiliere a carierei, preluând partea repetitivă a activității consilierului, precum difuzarea informațiilor sau administrarea unor probe de evaluare. Programele de consiliere a carierei asistată de calculator pot fi privite ca o alternativă la serviciile care necesită contact personal sau ca un mijloc de a ameliora calitatea acestor servicii. Prin sisteme informatizate de consiliere a carierei înțelegem orice tip de program informatizat care răspunde unei nevoi de consiliere, indiferent dacă este vorba de simple programe de căutare în baze de date sau de luarea deciziilor. Pentru desemnarea acestora sunt utilizate mai multe denumiri: e-counseling, consiliere online, consiliere mediată cu ajutorul computerului, servicii bazate pe utilizarea Internet-ului, cyber-consiliere.

Tendențele inovatoare în sistemul educativ românesc sunt multiple: abordarea unui curriculum real, flexibilizarea și diversificarea structurii programelor de formare, flexibilizarea rutelor profesionale, generalizarea sistemului de credite transferabile în concordanță cu standardele naționale și europene, utilizarea de strategii de formare interactive, centrarea pe cel care învață, transferabilitatea și mobilitatea profesională. Pentru realizarea acestor deziderate, dezvoltarea competențelor de utilizare TIC devine o condiție preliminară necesară. În procent de 89,7% profesorii afirmă că există computere disponibile pentru elevi, însă doar 50% din cadrele didactice declară că școala asigură numărul necesar de computere pentru activitatea lor. Cadrele didactice găsesc probabil modalități complementare pentru nevoia de utilizare a computerului, mai ales că pregătirea lecțiilor (proiectarea, transpoziția didactică, actualizarea conținuturilor predării) se desfășoară preponderent acasă. Intensificarea activității didactice și a celei administrative identificată în ultimii ani nu oferă posibilități de timp sau spațiu de pregătire în cadrul școlii.

Folosirea individuală de către elevi a propriului laptop este o situație nerealistă în condițiile socio-economice din România. Cu toate acestea, peste 80% consideră necesar faptul de a asigura un laptop pentru fiecare elev (1:1 computing), cunoscute fiind calitățile acestuia: facilitatea utilizării, portabilitate, oferirea posibilității de personalizare a spațiului de lucru etc. Dotarea insuficientă cu echipamente este una din realitățile școlii noastre, de aceea putem vorbi cu un oarecare scepticism despre instruire eficientă în contextul secolului XXI fără realizarea principiului „un elev – un calculator”. Pe lângă valențele evident informative și formative ale utilizării TIC, nu trebuie să neglijăm un aspect considerat important, cel puțin în concepțiile pedagogice internaționale, și anume cel al atractivității. Mijloacele informatice moderne sporesc semnificativ atractivitatea procesului educațional. Se cunoaște faptul că există și o limitare principială a posibilităților de utilizare TIC ce nu poate fi depășită decât prin menținerea unui rol important al profesorului în achiziția, prelucrarea și utilizarea informațiilor, în acțiunea de formare a deprinderilor și abilităților

practice. De aceea interesul acordat dezvoltării competenței tehnologice depășește etapa instruirii inițiale în profesie și se inserează pe parcursul întregii cariere didactice, necesitând o redefinire continuă a obiectivelor formării. Introducerea TIC în activitățile educative și de consiliere a fost un proces natural, pornit din nevoia de a eficientiza munca practicienilor prin scăderea timpului alocat sarcinilor administrative, prin oferirea de instrumente puternice de procesare a informației, prin dezvoltarea de teste de evaluare și autoevaluare etc.

Întrucât ritmul în care fiecare cadru didactic / consilier s-a conectat la tehnologie a fost diferit, la fel cum și nevoile clienților lor sunt diferite, s-a ridicat întrebarea care sunt abilitățile legate de noile tehnologii de care are nevoie consilierul pentru a beneficia de avantajele aduse de acestea. Abilitățile de utilizare a TIC în consiliere rezultă din atribuirea de diverse utilități fiecărui nou instrument. Odată cu oportunitățile aduse de noile tehnologii au apărut și provocări, în special în ceea ce privește formarea profesioniștilor în educație și consiliere, precum și furnizarea unor servicii adecvate în funcție de abilitățile și nevoile clienților. Prăpastia digitală („the digital divide”) este o problemă adesea menționată care face referire la diferențele care apar între clienții care folosesc TIC în mod curent și cei cu acces limitat. Întrebarea care se ridică este în ce măsură serviciile de consiliere pot fi furnizate prin acest mediu de comunicare astfel încât să se asigure șanse egale de acces pentru clienți.

O caracteristică importantă se referă la faptul că educația nonformală se desfășoară într-un cadru instituționalizat, în afara sistemului școlar, cuprinzând activități extraclasă/extradidactice (cercuri pe discipline, interdisciplinare sau tematice, ansambluri sportive, artistice, concursuri școlare, olimpiade, competiții) și activități de educație și instruire extrașcolare, denumite parașcolare și perișcolare. Cele parașcolare se dezvoltă în mediul socio-profesional cum ar fi de exemplu activitățile de perfecționare și de reciclare, de formare civică sau profesională. Aceste activități evoluează în mediul socio-cultural ca activități de autoeducație și de petrecere organizată a timpului liber în cadrul universităților populare, al cluburilor sportive, la teatru, în muzee sau în cluburile copiilor, în biblioteci publice, în excursii, acțiuni social-culturale sau în familie ori prin intermediul mass-mediei, denumită adesea “școala paralelă”. Marginalizarea anumitor straturi sociale prin limitarea accesului la tehnologie este un fenomen real cu rădăcini în special în factorii economici și cei educaționali. În aceste condiții, promovarea alfabetizării în utilizarea TIC devine unul din scopurile activității consilierului, adaptat la capacitățile și nevoile clientului. Politicile propuse de factorii de decizie trebuie să susțină extinderea accesului la tehnologie și formarea abilităților necesare accesării ei. Un alt risc în utilizarea mijloacelor TIC este oboseală dată de schimbările dese de tehnologie.

Persoanele care încearcă să fie la curent cu noutățile tehnologice care apar trebuie să facă față unui mediu care se schimbă extrem de rapid, fapt care conduce la un consum foarte mare de energie. Nu de puține ori persoana ajunge să se simtă supraîncărcată și încearcă să-și dezvolte strategii de a face față: de la a sări peste una sau mai multe generații de instrumente, la evitarea tuturor noilor mijloace care nu-i aduc beneficii majore.

Școala on-line a fost în ultimul an, un subiect aprig dezbătut, ce a scos în evidență neajunsurile sistemului de învățământ românesc. Deși, în ultimii ani, au fost încercări timide de aducere în prezent, atât a cadrelor didactice, cât și a mijloacelor didactice și a metodelor de predare, pandemia ne-a demonstrat că suntem departe de secolul XXI.

Avem cea mai mare viteză la Internet din Europa, s-au investit sume uriașe în laptop-uri și tablete, părinții au făcut eforturi pentru a asigura cele necesare copiilor, profesorii au început o amplă campanie de formare profesională pe cont propriu, dar rezultatele întârzie să apară.

De ce? Pentru că toate cele menționate nu au legătură unele cu altele. Toate aspectele menționate ar trebui să fie corelate. Este imperios necesar să existe doar 2-3 platforme educaționale pe care să le poată utiliza atât elevii din capitală cât și cei din cătunele uitate de lume. Toate cadrele didactice ar trebui incluse în programe de formare profesională care să includă noi metode și tehnici de predare, stagii de lucru pe platformele educaționale, modalități de utilizare a soft-urilor educaționale, lucrul cu manualele electronice.

Pe toate platformele acceptate de minister să existe manuale electronice pentru toate clasele/nivele de învățământ. La nivelul Ministerului Educației ar trebui să existe un departament care să se ocupe de verificarea conținuturilor științifice pentru materialele RED propuse de cadrele didactice, sortarea și gruparea lor, astfel încât, pentru fiecare unitate de învățare să existe manualul, lecție în format electronic, fișe de lucru și teste.

Ce s-a făcut? Ministerul a propus o serie de platforme educaționale, a încercat să formeze cadrele didactice doar pentru utilizarea a 2 dintre ele. Nu există administratori specializați pentru aceste platforme, nu au conținuturi științifice încărcate, nu avem manuale în format electronic pentru toate clasele (în multe cazuri nici în format fizic), și, în anumite situații, nu pot fi utilizate pe orice device.

Toate schimbările haotice din ultimul an au adâncit și mai mult prăpastia dintre elevi, profesori și părinți. Toți au făcut eforturi, toți se simt frustrați de neputința de a face ca totul să fie în beneficiul elevului.

Conținuturile educaționale prezente în programele școlare/manuale, optimizate cu ajutorul softurilor educaționale pot oferi elevului aspectele necesare înțelegerii noțiunilor prezentate și în varianta predării on-line. Pentru elevul care stă în fața calculatorului 6-7 ore zilnic, și urmărește, în cel mai fericit caz un PPT cu lecția din manual, pe care, de cele mai multe ori, o citește profesorul și el trebuie să o scrie în caiet, aceasta nu prezintă nici un interes și nu-i stârnește dorința de cunoaștere. Conținuturi interactive, reprezentări grafice, animații, feedback în timp real reprezintă soluții eficiente de predare-învățare-evaluare.

Bibliografie:

1. Păun, E. Școala - abordare socio-pedagogică, Polirom, Iași, 1999
2. Popescu, M. Implicarea comunității în procesul de educație, Corint, București 2000
3. http://www.elearning.ro/resurse/EduTIC2009_Raport.pdf
4. http://www.ise.ro/wp-content/uploads/2011/08/Utilizarea-TIC-in-consiliere_2011.pdf
5. <http://www.management.ase.ro/reveconomia/2005-1/4.pdf>

FENOMENE OPTICE - LUMINA

Prof. Bălănoiu Georgiana-Maria, Școala Gimnazială Jupânești, Gorj

Optica este o ramură a fizicii care studiază proprietățile și natura luminii, modul de producere a acesteia și legile propagării și interacțiunii luminii cu substanța. Cuvântul "optică" vine de la cuvântul grecesc *optikos* (relativ la vedere), înrudit cu *optos* (vizibil) și cu *ops* (ochi). Principalele subdomenii ale opticii sunt optica geometrică și cea ondulatorie.

Lumina este agentul fizic care impresionează ochiul, și prin aceasta poate fi văzută.

Natura luminii și structura ei au constituit o preocupare a omului din cele mai vechi timpuri. Datorită mijloacelor aproape inexistente de cercetare a luminii, diversele ipoteze privind lumina au fost multă vreme speculative.

Mai precise au fost legile propagării luminii, conform cărora, de exemplu, ea se propagă în linie dreaptă. Aceasta a făcut ca între anii 1626-1637, *Rudolph Snellius* și *Descartes* să enunțe legile refracției.

Legile reflexiei erau cunoscute încă din antichitate, nu se știe când și de cine au fost descoperite și enunțate, dar se știe că Euclid și Aristotel le foloseau.

În cartea sa „*Kitab al-manazir*” (Cartea despre optică, cunoscută în latină sub titlul *De Optica*), savantul medieval arab Ali bin al-Haytham (în latină Alhazen, 965-1039) vorbește despre refracția luminii în aer și în apă, despre proprietățile camerei obscure și ale lentilelor.

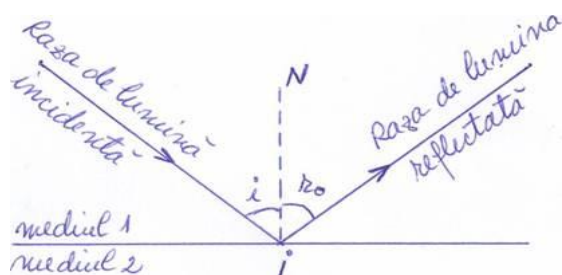
Reflexia luminii este fenomenul de schimbare a direcției de propagare a luminii la suprafața de separare a două medii, lumina întorcându-se în mediul din care a venit. Apare la suprafața de separare între două medii optice.

Legile reflexiei sunt:

Raza de lumină incidentă, raza de lumină reflectată și normala sunt coplanare în punctul de incidență.

Unghiul de reflexie r este egal cu unghiul de incidență i .

Matematic, a doua lege se scrie $i = r$.

Reflexia totală este un caz particular care apare atunci când o rază de lumină se refractă dintr-un mediu mai dens optic într-un mediu mai puțin dens optic (din sticlă în aer sau din apă în aer).

Condiția necesară ca acest lucru să se întâmple este ca:

$$r = \frac{\pi}{2},$$

care introdus în relația de mai jos:

$$n_1 \sin i = n_2 \sin r,$$

conduce la:

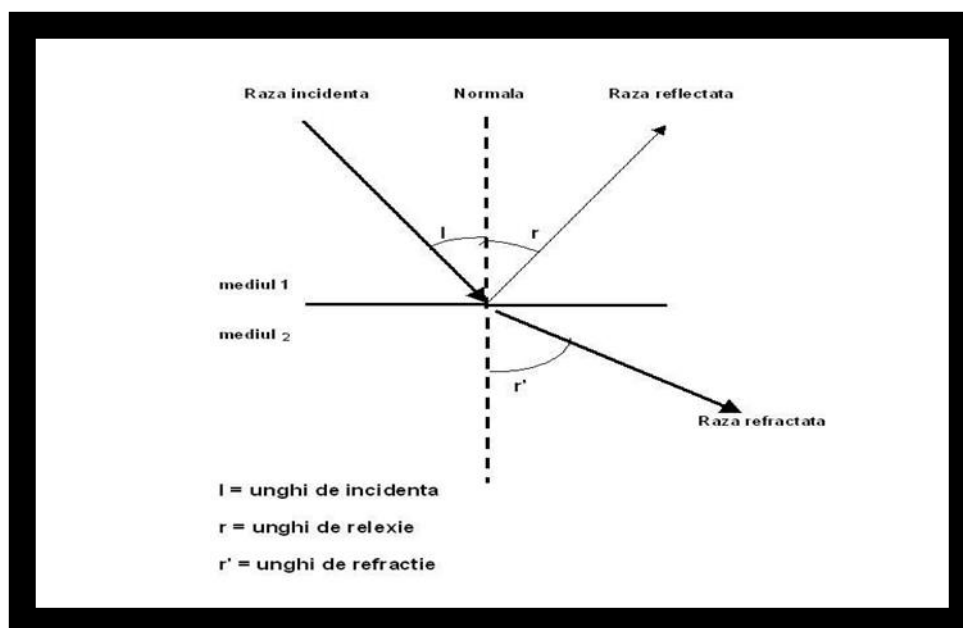
$$n_1 \sin i = n_2.$$

Unghiul limită este unghiul minim de incidență de la care apare fenomenul de reflexie totală.

Refracția luminii este schimbarea direcției de propagare a unei unde din cauza schimbării vitezei de propagare, la interfața dintre două medii sau la gradientul local al proprietăților mediului în care se propagă.

Cel mai ușor de observat exemplu este în cazul luminii, atunci când aceasta trece dintr-un mediu transparent (aer, apă, sticlă etc.) în altul. Totuși fenomenul se petrece cu toate undele, inclusiv cu cele sonore.

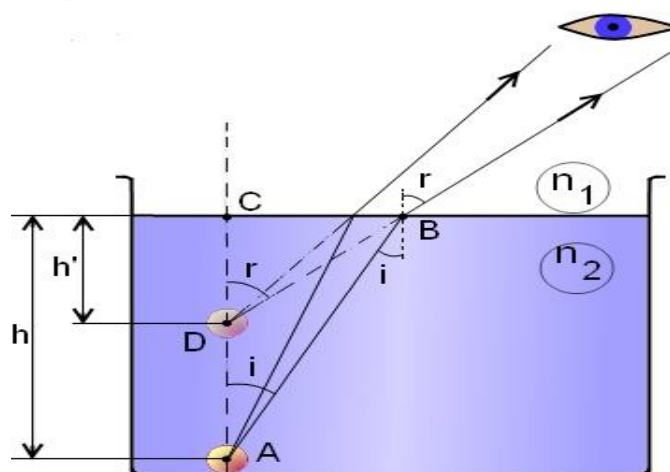
La suprafața dintre două medii, viteza de propagare a luminii se modifică, ceea ce face ca unda să își schimbe direcția. În optică, pentru studiul refracției se folosesc multe noțiuni noi, printre care și noțiunea de mediu optic mai dens sau mediu optic mai puțin dens. Aceste medii (materiale) prin care se propagă lumina influențează viteza de propagare a acesteia.

Și în cazul producerii fenomenului de refracție, raza incidentă, normala și raza refractată sunt coplanare, fapt ce constituie enunțul primei legi a refracției, iar cea de-a doua presupune ca indicele de refracție, notat tot cu n , este raportul dintre sinusul unghiului de incidență i și sinusul unghiului de refracție r .

Odată cu refracția are loc și reflexia, adică o parte a unde se reflectă înapoi în mediul inițial, după legile obișnuite ale reflexiei (cu excepția cazului în care unghiul de incidență este nul, sau dacă avem de-a face cu materiale speciale, cu indice de refracție negativ).

Cel mai adesea în viața de zi cu zi se poate observa refracția atunci când privim într-un vas cu apă: obiectele par a fi mai aproape de suprafață decât sunt, iar poziția lor pare a se schimba odată cu unghiul din care sunt privite. Astfel, refracția în apă, apare de forma:

Lentilele și prisme optice se bazează pe fenomenul de refracție pentru a modifica direcția razelor de lumină.

Tot refracția este fenomenul din spatele curcubeului, ori a mirajelor care apar, de exemplu în deșert, atunci când temperatura aerului variază foarte rapid cu înălțimea.

În mod similar, pozițiile reale ale astrelor de pe cer nu sunt cele aparente, mai ales atunci când aceste astre se văd aproape de orizont: intrând în atmosferă pieziș, ele se refractă progresiv din cauza dependenței indicelui de refracție al aerului de altitudine (în principal prin intermediul presiunii).

Așa se explică și variația discontinuă a poziției și formei Soarelui atunci când apune ori răsare. Un fenomen asemănător apare în cazul undelor electromagnetice emise de și către sateliți: în mod normal devierea este nesemnificativă, dar în cazul semnalelor GPS ea trebuie calculată pentru a se putea obține o precizie mai bună a poziției determinate.

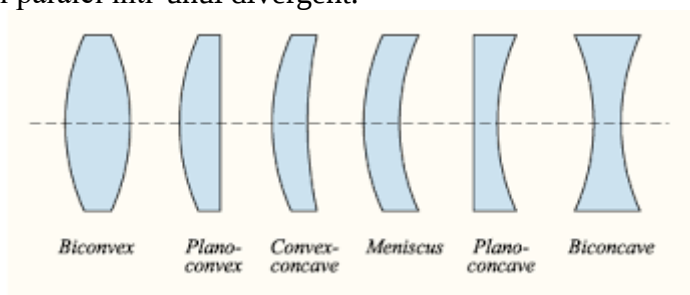
Un aspect interesant al refracției luminii este următorul: viteza luminii în diferite medii (altele decât vidul) depinde de frecvență, de aceea lumina se va refracta diferit în funcție de frecvență: în acest fel lumina albă poate fi separată în funcție de frecvență cu ajutorul unei prisme din material transparent, fenomen numit *dispersie*.

Tot din această cauză comunicațiile prin *fibră optică* sunt stânjenite: pulsurile de lumină conțin componente de frecvențe diferite care, deși sunt trimise simultan, vor ajunge la celălalt capăt al fibrei ușor decalat în timp, ceea ce înseamnă că pulsurile de lumină vor fi mai lungi la recepție; pentru comunicarea pe distanțe mari, este nevoie de stații releu intermediare pentru refacerea formei pulsurilor.

Lentila este o piesă realizată dintr-un material transparent (sticlă, material plastic, etc.), cu două suprafețe opuse în general curbe, folosită singură sau împreună cu alte piese similare pentru a concentra sau diverge lumina și a forma imagini ale obiectelor.

Lentilele se bazează pe fenomenul de refracție a luminii, adică schimbarea direcției de propagare a acesteia la trecerea dintr-un mediu transparent în altul.

Lentilele se pot clasifica după modul în care acționează asupra razelor de lumină în *lentile convergente*, care transformă un fascicul paralel într-unul convergent, respectiv *lentile divergente*, care transformă un fascicul paralel într-unul divergent.

Dacă f este distanța focală a lentilei, x_1 – distanța de la obiect la lentilă și x_2 – distanța de la imagine la lentilă, formula se scrie:

$$\frac{1}{f} = \frac{1}{x_2} - \frac{1}{x_1} \Rightarrow f = \frac{x_1 x_2}{x_1 - x_2}.$$

Se numește convergența unei lentile inversul distanței sale focale exprimată în metri:

$$C = 1/f.$$

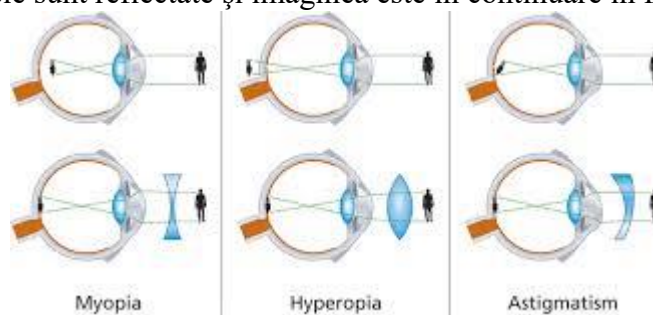
Unitatea de măsură pentru convergența unei lentile este *dioptria*.

Din punct de vedere anatomic, *ochiul* este, după cum se știe, un organ deosebit de complex, servind la transformarea imaginilor geometrice ale corpurilor în senzații vizuale. Privind

însă numai din punctul de vedere al opticii geometrice, el constituie un sistem optic format din trei medii transparente: umoarea apoasă, cristalinul și umoarea sticloasă (sau vitroasă).

Celulele fotosensibile din fundul ochilor trimit informațiile la creier, care le interpretează ca imagini. Fiecare ochi vede obiectele dintr-un unghi diferit pentru a ne ajuta să vedem tridimensional; razele solare intra în ochi printr-un orificiu numit pupilă. Trec printr-un strat transparent numit corneea și printr-o lentilă numită cristalin. Ochii noștri transformă lumina reflectată de un obiect într-o imagine recunoscută de către creier. Partea din față a ochiului este o lentilă convex convergentă. Ea focalizează razele de lumină, astfel încât formează o imagine pe un strat în partea din spate a ochiului, numită retină.

Imaginea formată este întoarsă, dar creierul nostru corectează lucrul acesta astfel încât vedem lucrurile drepte. Când lumina vine de la un obiect și intră în ochi, razele sunt refractate de către corneea și cristalin. Punctul în care se întâlnesc razele se numește focar. Dacă se focalizează pe retină, tot ce se vede este clar și neted. Cristalinul își schimbă forma când ne uităm la un obiect de la diferite distanțe. Astfel, razele sunt reflectate și imaginea este în continuare în focar.

Bibliografie

- [1] Mircea-Mihail Popovici – *Fizică. fenomene optice*, Editura Teora, București, 1999.
 [2] Ioan I. Nistor – *Fizică – Fenomene optice*, Editura Lux Libris, 2008.

METODE CE STIMULEAZĂ SPIRITUL ȘI GÂNDIREA CRITICĂ

Prof. înv. primar Andro Dana, Școala Gimnazială „Avram Iancu” Alba Iulia

A gândi critic echivalează cu a face dovada stăpânirii unor deprinderi de gândire logică și de argumentare.

Acceptăm ideea potrivit căreia unii elevi au predispoziții native în acest sens, dar totodată suntem conștienți că și cadrul didactic are contribuția sa la stimularea și dezvoltarea spiritului și a gândirii critice a elevilor, prin preocuparea sa continuă de a-i face pe elevi să înțeleagă diversitatea ideilor, să admită ca viabile și părerile exprimate de cei din jur, prin a-i pregăti pentru a formula și a demonta judecăți. Toate acestea presupun o implicare activă a elevilor în procesul de învățare.

Pentru dezvoltarea gândirii critice la elevi este necesar să se utilizeze tehnici sau metode specifice: **lectura cu predicții, dezbaterea, ciorchinele, continuarea povestirii, ghidul de învățare etc.** Am ales pentru exemplificare lectura cu predicții și dezbaterea.

Iată cum am proiectat demersul didactic având ca suport textul „Bulgărele de zăpadă” de Edmondo de Amicis:

- 1) Elevilor li se oferă spre lecturare primul fragment din text.
- 2) După citirea lui, li se adresează de către învățător întrebări prin care se verifică dacă s-a înțeles mesajul transmis în text. (În ce anotimp se petrece acțiunea? În ce moment al zilei are loc acțiunea? Ce personaje apar în acest fragment?)

„Ce fel de întâmplare ni se spune că s-a petrecut?” (o întâmplare urâtă)

3) Elevii sunt solicitați să prezică în ce ar putea consta acea „întâmplare urâtă”.

Răspunsuri posibile: a) Copiii au lovit un trecător.

b) Copiii au provocat un accident de mașină.

c) Copiii au spart vitrina unui magazin.

Nu ne interesează neapărat corectitudinea anticipațiilor ci, mai degrabă, antrenarea a cât mai mulți copii în realizarea lor.

4) Următorul pas este cel al validării sau invalidării ipotezelor formulate.

Se citește următorul fragment în care elevii află răspunsul corect, moment ce oferă prilej de satisfacție și bucurie celor care au intuit corect despre ce este vorba.

„Ce părere aveți despre ceea ce fac copiii?” (Copiii procedează greșit jucându-se cu bulgări pe stradă. Copiii se bucurau de prima ninsoare și nu au avut intenția de a-l lovi pe bătrân.)

5) Elevilor li se cere să anticipeze urmarea.

„Cum credeți că au reacționat copiii când au văzut ce s-a întâmplat?”

Răspunsuri posibile: a) Au alergat de la locul faptei.

b) S-au apropiat de bătrân pentru a-și cere scuze și a-i da o mână de ajutor.

„Voi cum ați fi reacționat în această situație?”

Se citește al treilea fragment de către elevi, în gând, cerându-li-se să aleagă răspunsurile corecte :

Bătrânul a fost lovit în : a)-picior.

b) - ochi.

După incident, copiii a)–au alergat de la locul faptei.

b) - s-au apropiat de bătrân.

Copiii se numeau: a) Coretti, Enrico, Garoffi.

b) Coretti, Garrone, Garoffi

Colegii de bancă vor schimba fișele între ei pentru a se corecta reciproc.

„Cum credeți că au reacționat cei trei copii văzând îndârjirea cu care sergentul îi căuta pe vinovați?” (Au privit în continuare cu nepăsare vitrinele. S-au îndepărtat cât mai repede de locul cu pricina. S-au gândit să recunoască fapta comisă.)

Se trece la lecturarea fragmentului, după care se va valida răspunsul corect.

„Cine l-a sfătuit pe Garoffi să-și recunoască fapta comisă?” „De ce credeți că a procedat astfel?” „Argumentați-vă părerea folosind fragmente din text.”

„Voi ce ați fi făcut dacă ați fi fost în locul copilului care a aruncat bulgărele?”

„Dar dacă ați fi fost doar martori ai acestei întâmplări?”

„Ce credeți că a făcut în continuare Garoffi?”

Se citește ultimul fragment al textului.

„Cum au reacționat oamenii din jur la aflarea vinovatului?” (S-au năpustit asupra lui, l-au îmbrâncit, l-au umilit.)” Cine sunt cei care i-au sărit în ajutor lui Garoffi?” (Garrone, iar mai apoi directorul.)

„Cum motivați atitudinea directorului față de Garoffi? Argumentați cu fragmente din text!” (Directorul a apreciat curajul băiatului de a-și recunoaște greșeala)”De ce credeți că s-a schimbat atitudinea mulțimii după intervenția directorului?”

După descifrarea și interpretarea textului narativ „Bulgărele de zăpadă”, învățătorul le poate propune elevilor organizarea unei dezbateri pentru a stabili dacă este sau nu vinovat Garoffi pentru fapta pe care a săvârșit-o.

Sub îndrumarea învățătorului se împarte colectivul clasei în două grupe: una care pledează pentru vinovăție, iar alta care pledează pentru nevinovăție. Moderatorul discuției va fi învățătorul. Pentru ca discuția să se desfășoare în bune condiții, se vor reactualiza regulile conversației eficiente, accentuându-se necesitatea:

- ascultării cu atenție a partenerilor de comunicare;
- păstrării unui ton civilizat;
- respectării indicațiilor moderatorului;

- demonstrării punctelor de vedere PRO/CONTRA cu exemplificări din text;
- demontării ideilor echipei adverse cu exemple din text;

Elevilor li se acordă 7-8 minute pentru a găsi argumente în sprijinul ideii pe care o reprezintă. Acestea se inventariază de liderul grupei.

Grupa PRO	Grupa CONTRA
Garoffi a transformat strada într-un loc de joacă.	A fost antrenat în jocul cu bulgări de colegii lui.
A ignorat îndemnul domnului care l-a sfătuit să înceteze.	Pe stradă era forfotă mare, era gălăgie și de aceea Garoffi nu a auzit îndemnul adresat de un domn.
În aruncările sale a folosit bulgări grei de zăpadă.	S-a implicat total în joaca cu bulgări de zăpadă, pierzând din vedere, ca și colegii lui, acest amănunt.
Nu era atent încotro arunca cu bulgări de zăpadă.	Jocul se desfășura cu o viteză atât de mare, încât nu avea timp să se gândească încotro aruncă.
A lovit tocmai un bătrân, la ochi, aproape orbindu-l.	Bătrânul ar fi trebuit să fie atent la ce se petrece în jurul său și să se ferească.
A luat-o la fugă, prefăcându-se că privește vitrinele.	Toți copiii au fugit, nu numai Garoffi, deoarece s-au speriat de cele întâmplate

Grupa PRO prezintă, prin elevul desemnat, primul argument stabilit de comun acord în cadrul grupei, urmând ca, în replică, grupa CONTRA să combată prin elevul desemnat argumentul prezentat.

În continuare, grupa CONTRA prezintă primul ei argument urmând ca acesta să fie contracarat de grupa PRO.

Se continuă în acest mod până când fiecare grupă își prezintă ideile stabilite. Punctele de vedere PRO și CONTRA vor fi susținute cu exemplificări din text.

Valențele formative ale celor două metode prezentate sunt evidente:

- stimulează participarea voluntară a elevilor;
- cultivă creativitatea;
- determină acceptarea de către elevi a punctelor de vedere opuse;
- mijlocesc formularea și argumentarea propriilor idei;
- orientează elevii spre surprinderea esenței unei probleme;
- îi învață pe elevi să accepte argumentele valabile.

Bibliografie

1. Învățământul primar, 2-3/ 2004, Ed. MINIPED
2. Învățământul primar, 1/2004, Ed. MINIPED

PROFESORUL VIITORULUI

Prof. Dreghiciu Lucia, Colegiul National „Lucian Blaga” Sebeș

1. Instrumente tehnologice noi

Societatea modernă are nevoie constant de instrumente tehnologice noi, acesta fiind motivul pentru care ar trebui să le folosim și în procesul de predare și învățare a limbii engleze. Noile tehnologii, precum: proiectorul, tabla interactivă, laptop-ul, smart phone-ul și internetul fără cablu au devenit instrumente esențiale în predarea limbii engleze. Profesorii sunt nevoiți să integreze calculatorul în activitatea de zi cu zi la clasă (CALL- învățarea limbii asistată de computer), fie pentru aprofundare, fie pentru elevii care au nevoie de sprijin suplimentar.

Tipuri de CALL (comunicativa și integrată); există mai multe avantaje în utilizarea tehnologiei multimedia pentru predarea limbii engleze: acest tip de tehnologie face posibilă integrarea celor patru abilități de limbă, ea ajută la crearea unui mediu autentic de limbă, deoarece combină imagini cu sunete ca și în viața reală, iar elevii pot să-și controleze propria învățare, pentru că pot să aleagă pe care aspecte să insiste și peste care să sară. Ei au o mai mare libertate în a merge mai în față sau mai în spatele programului.

În concluzie, putem exploata noua tehnologie și internetul ca să-i ajutăm pe elevi să exerseze abilitatea de vorbit și scris, însă trebuie să ținem seama de faptul că o lecție bazată doar pe utilizarea computer-ului nu este suficient de eficientă. (trebuie folosită doar o parte din oră).

THE TEACHER OF THE FUTURE

1. New technological tools or ICT

Information and Communication Technology, or ICT, refers to technological tools that are used to communicate and to manage information. Literacy in ICT is essential in our modern society and that is the reason why we should integrate ICT in the process of teaching and learning English.

New technologies such as overhead projectors, interactive whiteboards, laptop computers, smart phones and wireless internet have become useful tools to use in ELT. These digital innovations enable teachers, for example, to use PowerPoint to introduce new vocabulary or grammar or have their students practise listening and speaking by using Voki or Skype. Since these new technologies have become a matter of daily routine for our students, teachers can use them in innovative and exciting ways to match the students' interests and needs. Here are some examples of digital technologies which can be used in teaching English:

1. Computers, tablets
2. Smartphones
3. Overhead projectors
4. Skype for education (<https://education.skype.com/>)
5. Electronic discoveries
6. YouTube
7. Power Point
8. Facebook group (www.facebook.com)
9. Edmodo (www.edmodo.com)
10. Voki (www.voki.com)

For teachers ICT is a professional resource and a source of valid and valuable text types whereas for students it provides opportunities to communicate more effectively.

2. CALL – Computer- Assisted Language Learning

In the past decade computers have become so widespread in schools and homes that teachers of English need to be familiar with the latest developments and to be able to integrate computers into their everyday classroom practice in order to create activities that are relevant and engaging for their students. CALL is defined by Michael Levy as "the search for and study of applications of the computer in language teaching and learning". (1) Michael Levy, *Computer-Assisted Language Learning*, Oxford University Press, 1997, p.1

It is a valuable tool that can be used in the language learning process to reinforce something that has been learnt in the classroom or to help students who need additional support.

2.1 The development of CALL

Nowadays CALL is more concerned with student-centred materials which enable students to work on their own. But generally speaking it includes a wide range of applications and approaches to teaching and learning a foreign language. Mark Warschauer identified two distinct phases in the development of CALL: communicative CALL and integrative CALL

- Communicative CALL

The second phase of CALL was influenced by the communicative approach to language teaching which emerged in the 1970s and the 1980s as the emphasis switched from the mechanical practice

of language patterns to activities that allow more authentic communication. John Underwood was one of the most important proponents of this approach and the one who used the term „communicative CALL”. According to Underwood this approach to language learning:

- focuses more on using forms rather than on the forms themselves;
- teaches grammar implicitly rather than explicitly;
- allows and encourages students to generate original utterances rather than just manipulate prefabricated language;
- does not judge and evaluate everything the students do nor reward them with congratulatory messages, lights, or bells;
- avoids telling students they are wrong and is flexible to a variety of student responses
- uses the target language exclusively and creates an environment in which using the target language feels natural, both on and off the screen; and
- will never try to do anything that a book can do just as well.

- Integrative CALL: multimedia and the Internet

By the end of the 1980s many educators were still dissatisfied with the idea of teaching skills and structures separately and were searching for ways to teach in a more integrative manner. Due to two important developments in computer technology – **multimedia computers** and **the Internet** – new models have been created in order to help integrate the various aspects of the language learning process.

Multimedia technology in teaching English

Multimedia technology is represented by the CD-ROM, which appeared in 1985 and it allows the computer to incorporate a variety of media (text, graphics, sound, animation and video). The most important aspect is that „it entails *hypermedia*”, which means that the multimedia resources are all linked together and learners can set their own pace. There are several **advantages** of using multimedia technology for language learning:

- a) the four language skills are integrated as this type of technology makes it possible to combine reading, writing, speaking and listening in a single activity;
- b) multimedia technology helps create a more authentic language environment as it combines, for example, images and sounds as it is the case in real life;
- c) students can control their learning as they can choose which aspects to insist on and which to skip, they have more freedom as they can go forward and backwards to different parts of the program;
- d) the main focus is on the content and the students can access a variety of sources such as grammar exercises or explanations, glossaries or pronunciation exercises.

Despite these obvious advantages, multimedia technology only partially contributes to integrative CALL as there are several problems which occur when it comes to exploiting multimedia for language teaching and learning. The first problem is the quality of available programmes as teachers do not have the necessary training or time to make their own programmes whereas the existing programmes do not always respect pedagogical principles. The cost of developing quality programmes may also be a problem. Finally, the existing computer programmes cannot be truly interactive and although they can involve a combination of skills, they cannot provide „meaningful and authentic communication”. This is something that can be achieved through another technological development – the Internet.

The Internet in teaching English

The emergence of the World Wide Web in the early 1990s was perceived as a major breakthrough in the use of communications technology and it enabled language teachers and students to have access to thousands of authentic foreign-language websites that could be used in various ways. If teachers have access to the Internet and several computers, there are different classroom activities they can plan for their students such as: webquests, filling in online questionnaires, do grammar or vocabulary exercises online, read articles, contribute to online discussions or prepare presentations

using online information. Moreover, language learners can communicate directly with other learners or speakers of the target language at any time, from school or home. They can use the electronic mail to write messages whenever they want or they can use programmes such as MOOs which allow them to have a conversation with people all around the world while sitting in front of their computer. Such programmes can also make it possible for a teacher or student to have a conversation with the whole class or even with another class of students.

There are several Internet applications which can be used by ELT teachers:

a) Electronic mail (e-mail) can be used for teaching interactive writing. By writing e-mails students can have authentic communication with their teacher, their classmates or other people around the world.

b) File Transfer Protocol (FTP) is a facility which allows learners and teachers to download documents, graphics, sounds and videos.

c) World Wide Web (WWW) is an excellent resource of authentic materials for language teaching and learning. Teachers and students can find texts on a variety of topics, pictures, audio-files or video-files.

d) Chat allows students to have real time communication with people all over the world.

Why use CALL?

Nowadays more and more teachers are using Computer-Assisted Language Learning especially since the Internet has become a valuable tool for teaching and learning English. Here are some of the positive aspects of using CALL:

- It can adapt to learners' abilities, interests and learning style and it allows them to control their learning process and progress.
- It can increase the students' motivation and positively affect their attitudes towards learning English as it provides authentic communication and makes it possible for teachers to use graphics, sounds and videos, which makes learning fun.
- Using computers and the Internet can provide greater interaction as students can communicate with their classmates, teachers or with people they have never met.
- It can lead to the integration of the four skills.

The use of Web 2.0 tools in teaching English

When analysing the evolution of the Web one can notice two different stages which are relevant to our topic: Web 1.0 and Web 2.0.

Web 1.0 refers to the first stage of the World Wide Web when the content was placed on the Web so that people can read information (newspapers, for example) or do their shopping. There is limited interaction for users as they receive the information without having the opportunity to make comments or offer feedback.

Since 2004 **Web 2.0** has been the term used to describe a more interactive Web which enables people to interact with content and with other users and to share information. Some examples of Web 2.0 applications are **Facebook** (2004), **YouTube** (2005) and **Twitter** (2006).

Web 2.0 tools that teachers use for the ELT classroom nowadays were not originally designed for language teaching purposes, but they can become, as Daniel Marin noticed, "incredibly powerful vehicles for exposure, creation, collaboration and interaction in the target language".

(Daniel Martin, *From Whiteboards to Web 2.0. Activating language skills with new technologies*, Helbling Languages, 2015, p.19)

In conclusion, we can exploit new technology and the Internet to help students work on the speaking and writing skills, but we have to keep in mind the fact that a lesson based on the use of computers or the Internet does not have to use that technology for all the class time.

PARTICULARITĂȚILE ÎNVĂȚĂRII LA ELEVII CU CES

Prof. învă. primar Dulău Camelia-Adriana, Școala Gimnazială „Ion Micu Moldovan” Blaj

Învățarea umană reprezintă o activitate psihică foarte complexă, foarte importantă pentru adaptare, constând în însușirea de cunoștințe, de operații mintale, de deprinderi în domeniul vorbirii, citirii, scrierii și deprinderi de atitudini și comportamente civice. Învățarea școlară reprezintă forma tipică, specifică prin care se efectuează învățarea la om, forma ei cea mai înaltă, deoarece la nivelul ei învățarea este concepută, anticipată și proiectată să decurgă într-un anumit fel. Ceea ce-i deosebește pe toți elevii cu dificultăți de învățare este caracterul unic al deficienței.

Copii cu dificultăți de învățare au nevoie de organizarea învățării în funcție de cerințele lor educative. Principala cerință este individualizarea metodelor folosite pentru copii cu dificultăți de învățare, este necesar ca profesorii să cunoască și să poată folosi o serie de strategii didactice cu care să identifice și să sprijine rezolvarea dificultăților de învățare în clasă.

Cerințe educative speciale desemnează acele cerințe / nevoi specifice față de educație (derivate sau nu dintr-o deficiență) care sunt atât suplimentare, cât și complementare obiectivelor generale ale educației oricărei persoane. Dacă aceste cerințe nu sunt abordate adecvat nu se va obține egalizarea șanselor nici participarea / integrarea școlară, profesională și socială.

Actualmente noțiunea de „Cerințe educative speciale” este interpretată ca unitate în dezvoltarea copilului: în ritmul de dezvoltare; în stilul unic de adaptare, de învățare; în nivelul individual de dezvoltare fizică și psihică cu caracteristici biologice, fizice, psihice și sociale specifice. Din categoria copiilor cu CES fac parte atât copiii cu deficiențe propriu-zise, la care cerințele speciale sunt multiple, inclusiv educative, cât și copiii fără deficiențe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigențele școlii. Astfel că termenul de cerințe educative speciale – CES, se referă la cerințele în plan educativ ale unor categorii de copii, cerințe consecutive unor disfuncții sau deficiențe de natură intelectuală, senzorială, psihomotrică, fiziologică etc. sau ca urmare a unor condiții psiho-afective, socio-economice sau de altă natură (cum ar fi absența mediului familial, condiții de viață precare, anumite particularități ale personalității copilului etc.) care plasează elevul într-o stare de dificultate în raport cu cei din jur. Această stare nu-i permite o existență sau o valorificare în condiții normale a potențialului intelectual și atitudinal de care acesta dispune și induce un sentiment de inferioritate ce accentuează condiția sa de persoană cu cerințe speciale. În consecință, activitățile educative școlare și/sau extrașcolare reclamă noi modalități de proiectare și de desfășurare a lor în relație directă cu posibilitățile reale ale elevilor, astfel încât să poată veni în întâmpinarea cerințelor pe care elevii respectivi le resimt în raport cu actul educațional. Astfel spus, cerințele educative speciale solicită abordarea actului educațional de pe poziția capacității elevului deficient sau aflat în dificultate de a înțelege și valorifica conținutul învățării și nu de pe poziția profesorului sau educatorului care desfășoară activitatea instructiv-educativă în condițiile unei clase omogene sau pseudo-omogene de elevi.

Utilizarea conceptului cerințe educative speciale se referă la adaptarea, completarea și flexibilitatea educației pentru anumiți copii în vederea egalizării șanselor de participare la educație în medii de învățare obișnuite.

Copiii cu dificultăți de învățare au nevoie de organizarea învățării în funcție de cerințele lor educative.

Acest tip de problemă cere educatorilor și profesorilor în primul rând următoarele acțiuni complexe care se referă la întreaga clasă, deci la toți copiii :

- a) cunoașterea copiilor, a particularităților lor și a diferențelor dintre ei;
- b) adaptarea curriculumului la posibilitățile individuale;
- c) individualizarea învățării;
- d) folosirea strategiilor deschise;
- e) amenajarea corespunzătoare a ambientului astfel încât el să devină factor de intervenție în învățarea și remedierea problemelor de învățare;

f) valorizarea relațiilor sociale de la nivelul clasei și al școlii în favoarea procesului de învățare prin cooperare și a parteneriatului educațional.

Principala cerință față de învățare este individualizarea metodelor folosite pentru copiii cu dificultăți de învățare. Referitor în mod ținut la elevii care întâmpină dificultăți, este necesar ca profesorii să cunoască și să poată folosi o serie de strategii didactice cu care să identifice și să sprijine rezolvarea dificultăților de învățare în clasă. În acest caz este de dorit ca profesorul clasei să respecte următoarele cerințe:

- a) să cunoască bine dificultățile de învățare ale fiecărui elev, modul lor de manifestare și domeniul în care apar;
- b) să se asigure că elevii aflați în situație dificilă au achiziționate aptitudinile prealabile;
- c) să adapteze materialul didactic folosit la fiecare temă;
- d) să procure material de sprijin atunci când este nevoie;
- f) să-și rezerve un timp necesar în fiecare oră pentru a evalua eficacitatea activităților de învățare și de predare. În aceste condiții este evidentă grija profesorului pentru organizarea unor situații de învățare la care să participe toți elevii inclusiv cei cu dificultăți.

„Școlile trebuie să fie compatibile cu toți copiii, indiferent de condițiile fizice, intelectuale, emoționale, lingvistice sau de altă natură. Principiul fundamental al școlii incluzive este că toți copiii trebuie să învețe împreună, indiferent de dificultățile pe care aceștia le pot avea sau de diferențele care pot exista între ei.”

Crearea de oportunități pentru persoanele cu dizabilități de a participa în educația de masă nu este importantă doar pentru acestea, ci contribuie la înțelegerea diversității umane de către persoanele fără dizabilități.

Educația integrată se referă la integrarea în structurile învățământului general al elevilor care îi va permite copilului cu CES să trăiască alături de ceilalți copii, să desfășoare activități comune, dobândind abilități, indispensabile pentru o viață cât mai apropiată de cea a valizilor, îi va oferi un climat favorabil cât și echilibrat.

Cu certitudine elevii cu dificultăți de învățare au nevoie de ajutor în vederea adaptării, integrării și devenirii lor ca și ceilalți elevi – cu succese și insuccese, cu realizări și ratări dar și cu rezultate încurajatoare. Fiecare copil cu CES trebuie să beneficieze de un program adecvat și adaptat de recuperare care să dezvolte potențial fizic și psihic pe care acesta îl are. Integrarea urmărește valorificarea la maxim a tuturor abilităților copilului.

BIBLIOGRAFIE:

- Gherguț, Alois - Sinteze de psihopedagogie specială. Editura Printech.3, București, 2005
- Gherguț, Alois - Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată, Editura POLIROM, Iași, 2001.
- Ceobanu, Ciprian; Diac Georgeta; Hrițuleac, Aurora - Conotații psihosociale ale deficienței mentale, Editura A 92, Iași, 1996.
- Holdevici, Irina - Gândirea pozitivă. Ghid practic de psihoterapie rațional-emoțională și cognitiv-comportamentală, București, 2000.
- Nedal M. R. Kawafhh - Modele pedagogice de integrare în comunitate a copiilor cu cerințe educative speciale – Teză de doctorat
- Popovici, Doru Vlad – Elemente de psihologia integrării, Editura Pro Humanitate, București, 1999.
- Weihs, Thomas J. – Să-i ajutăm iubindu-i, Editura HUMANITAS, București, 1992.
- Ionescu, M., Bocoș, M.-Tratat de didactică modernă, Editura Paralela 45, Pitești, 2009.

GRĂDINIȚA DE ACASĂ

Prof. inv. preșcolar Oneț Marcela, G.P.N. Albac - L.T.T.M. Albac

Starea de urgență a provocat un experiment social în domeniul educației. Forțați să rămână aproape trei luni închiși în casă, copiii și profesorii s-au mutat în mediul online și au învățat să folosească platformele digitale pentru a comunica și a-și face lecțiile.

Vestea bună: eu (educatoarea) și copii (și părinții) ne-am adaptat rapid la un mediu de comunicare nou. Platforma pe care noi am folosit-o a fost google classroom/meet-ul. Vestea mai puțin bună este că nu toată lumea era pregătită pentru învățarea online. Principalele impedimente fiind: lipsa infrastructurii minime (tablete sau laptopuri), conexiune la internet și lipsa cunoștințelor tehnice din partea părinților. Chiar dacă școala s-a închis la jumătatea lunii martie, procesul educațional a fost continuat imediat. Forma de interacțiune și durata programelor educaționale au fost adaptate mediului on-line, prin programe specifice fiecărei grupe de vârstă. Eu ca și educatoare am muncit și am adaptat programa școlară la mediul virtual, dar și pentru a-și dezvolta în timp real abilitățile pentru folosirea diverselor aplicații digitale.

În marea lor majoritate, părinții copiilor mei s-au declarat mulțumiți de modul în care grupa noastră s-a adaptat la mediul online. Îi înțelegem pe părinți pentru că perioada de adaptare a fost dificilă și este greu să fii și apt profesional, și părinte atent și profesor asistent în același timp. Am avut un dialog constant cu părinții și ne-am adaptat programele în funcție de așteptările lor acolo unde s-a putut.

Am construit un program plecând de la nevoile lor. Am vorbit cu fiecare familie în parte: unii aveau nevoie să-și știe copiii implicați în activități educaționale cât mai mult pentru ca ei să poată munci, alții voiau doar să vorbească și să se consulte cu mine, alții aveau nevoie de materiale pentru a lucra cu cei mici.

După toate aceste consultări, eu am adaptat programele de la o săptămâna la alta și am reușit chiar să fac câte un kit educațional individual pentru fiecare copil pe care l-am trimis părinților acasă. Asta înseamnă un pachet cu resurse educaționale și un ghid detaliat de folosire pentru fiecare grupă de vârstă în parte.

În plus, eu am creat constant resurse video pentru copii și părinți la care pot să apeleze oricând au timp și nevoie.

Partea pozitivă este că în această perioadă copiii și-au petrecut timp de calitate cu părinții. A fost o perioadă foarte bună în care au construit experiențe și amintiri împreună – de la gătit, la tot felul de activități ludice.

Acesta este viitorul, este era tehnologiei, era digitală, însă lucrurile acestea ar trebui totuși dozate. Ar trebui să ne gândim foarte mult la importanța creativității, păstrării unor valori cu care copii trebuie să crească, pentru că este ca și într-o grădină: o să culegem - ce cultivăm. Cred că ar fi bine să urmăm exemplul țărilor nordice: să le lăsam copiilor anii cei mai importanți în aer liber, să se joace cât mai mult, pentru că jocul este o formă de a-ți dezvolta creativitatea, de a fi echilibrat. Trebuie să avem grijă la cât timp petrec copiii în mediul real și cât timp petrec copiii în mediul virtual.

Să-i învățăm pe copii de mici anumite valori și principii cum ar fi: solidaritatea- apropo de ce se întâmplă acum, de această situație cu Covid-19. Este momentul să trecem de la teorie la fapte și să-i învățăm pe copii că valorile sunt cele care ne mențin sănătoși și astfel să depășim orice situație, oricât de grea.

Bibliografie:

<https://www.isjcj.ro/suport-pentru-explicitare-si-intelegere-curriculumului-pentru-educatie-timpurie/>

SIMBOLURI PASCALE

Prof. Lașiță Doina, Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria” Deva

Lumânarea de Înviere

În noaptea Învierii, fiecare gospodar sau gospodină, fiecare ins, mic sau mare, tânăr sau bătrân, care ia parte la Înviere trebuie să aducă cu sine și o lumânare pe care o aprinde și o tine aprinsă în tot timpul săvârșirii Sfintei Liturghii. După Înviere, fiecare se întoarce cu lumina aceasta, numită în cele mai multe părți lumina Învierii, aprinsă acasă. După ce pășesc peste prag, se închină, iar apoi sting lumânarea în grindă, afumând-o pe aceasta în semnul crucii. După numărul acestor cruci se socotește numărul anilor de când e casa sau câți ani s-a trăit în ea.

Lumânarea e păstrată cu cea mai mare sfințenie tot anul pentru a o avea la îndemână și a o putea aprinde la întâmplări primejdioase. În unele zone, cu lumina Învierii se afumă vitele. În Banat exista datina să se folosească lumina aceasta și de către fetele cele mari pentru a fi bine văzute când se duc la jocuri. Când rostește preotul întâia oară cuvintele „Hristos a Înviat!”, fetele bătrâne care asistă la Înviere șoptesc: „Eu să joc înainte”, pentru a se mărita. Tot atunci, vânătorii zic: „Vânat prind”, iar pescarii: „Pește prind”, în credința populară existând tradiția că, rostind cuvintele, vor avea în decursul anului spor la vânat și la pescuit.

Crucea

Este simbolul iubirii lui Dumnezeu pentru oameni, simbolul jertfei lui Iisus Hristos pentru salvarea omenirii. Crucea a fost declarată ca simbol al creștinătății de către Împăratul Constantin, în cadrul Consiliului de la Niceea, în anul 325 după Hristos.

Ouăle „roșii”

Ouăle simbolizează mormântul lui Iisus Hristos, care s-a deschis la învierea sa din morți. De aceea, când sparg ouăle prin ciocnire, dar și când se salută creștinii își spun: „Hristos a înviat! Adevărat a înviat!”. Culoarea roșie a ouălor simbolizează sângele lui Iisus care s-a scurs pe cruce pentru mântuirea lumii. Există credința că cei care ciocnesc se întâlnesc pe lumea cealaltă. Ouăle simbolizează și reîntinerirea, primăvara. În Egiptul antic, oul era simbolul legământului vieții și reprezenta, totodată, sicriul ori camera mortuară.

În tradiția populară de la noi, ouăle de Paști sunt purtătoare de puteri miraculoase: vindecă boli, protejează animalele din gospodărie, te apără de rele. Originea colorării ouălor se pierde în negura epocii precreștine, din timpurile când Anul Nou se sărbătorea la echinocliul de primăvară. Ele erau date în dar, ca simbol al echilibrului, creației și fecundității. Și la romani, colorate în roșu, ouăle făceau parte dintre darurile sărbătorii lui Janus și erau folosite la diferite jocuri și ceremonii religioase. Obiceiul colorării ouălor s-a transmis creștinilor și este încă practicat mai ales la popoarele Europei și Asiei. Spre deosebire de alte țări ale Europei, unde obiceiul s-a restrâns sau a dispărut, la romani a înflorit, atingând culmile artei prin tehnica, materiale, simbolica motivelor și perfecțiunea realizării.

Ouăle „încondeiate” („împistrite” sau „muncite”) s-au constituit, la români, într-o mărturie a datinilor, credințelor și obiceiurilor pascale, integrându-se între elementele de o deosebită valoare ale culturii spirituale populare, care definesc particularitățile etnice ale poporului nostru. Folclorul conservă mai multe legende creștine care explică de ce se înroșesc ouăle de Paști și de ce ele au devenit simbolul sărbătorii Învierii Domnului. Cea mai răspândită relatează că Maica Domnului, care venise să-și plângă fiul răstignit, a pus coșul cu ouă lângă cruce și acestea s-au înroșit de la sângele care picura din rănilor lui Isus. Domnul, văzând că ouăle s-au înroșit, a spus celor de față: „De acum înainte să faceți și voi ouă roșii și împeștrite într-o aducere aminte de răstignirea mea, după cum am făcut și eu astăzi”.

Ciocnitul ouălor semnifică sacrificiul divinității primordiale și se face după reguli precise: persoana mai în vârstă (de obicei bărbatul) ciocnește capul oului de capul oului ținut în mână de partener, în timp ce rostește cunoscuta formulă „Hristos a înviat”, la care se răspunde „Adevărat a înviat”.

Pasca

Gospodinele coc, o singură dată pe an, de Sfintele Paști, pasca. Aceasta are o formă rotundă, pentru că se crede că scutecele lui Hristos au fost rotunde. Având la mijloc o cruce, pasca este împodobită pe margini cu aluat împletit.

BIBLIOGRAFIE:

1. „Cultul păgân și creștin. Sărbătorile și datinile române și vechi”- Anastasie Marian Marienescu, Editura Saeculul I.O.-2005;
2. „Sărbători și obiceiuri-Banat, Crișana, Maramureș”-vol.2, Academia Română, Institutul de Etnografie și folclor, C. Brăiloiu- Editura Enciclopedica, 2002

CRITERII PENTRU PROIECTAREA ÎNVĂȚĂRII ÎN SECOLUL XXI

Profesor Cîmpean Nicoleta, Liceul Teoretic Teiuș

Învățarea este un proces social. Învățăm interacționând cu mediul, comunicând, negociind sensuri cu alte persoane, direct sau mediat.

Așa după cum știm, o activitate de învățare este o sarcină pe care elevii o îndeplinesc ca o parte a activității lor legate de școală. Aceasta poate fi atât un exercițiu pe care elevii îl finalizează în cadrul unei singure ore de curs, cât și un proiect extins care se desfășoară atât în cadrul școlii, cât și în afara acesteia

„Învățarea nu se măsoară în punctaje pe care le obținem la lucrări de control, la examene naționale sau la teste de aptitudini. Învățarea autentică s-ar putea măsura în gradul de încredere pe care îl avem în claritatea unei reprezentări mintale pe care ne-am creat-o despre o idee, un proces, un fenomen. Conectarea indivizilor în procesul de învățare înseamnă că ne ajutăm reciproc să percepem ideile, procesele, fenomenele cu același grad de acuitate”.

Pornind de la aceste considerații, am căutat să găsesc moduri concrete în care se poate realiza acest tip de învățare, autentică. Răspunsuri am găsit în suportul unui curs de formare numit „Criterii pentru proiectarea învățării în secolul 21”, curs propus de Fundația EOS România. Acolo sunt prezentate șase criterii care reprezintă competențe importante de care trebuie să țină cont profesorii în proiectarea activităților pentru o învățare autentică eficientă. Aceste sunt:

1. Colaborarea
2. Abilitățile de comunicare
3. Construirea cunoștințelor
4. Rezolvarea de probleme din lumea reală și inovarea
5. Folosirea TIC pentru învățare
6. Autoreglarea învățării.

O să mă opresc pe scurt la fiecare dintre ele.

În cadrul educației tradiționale, majoritatea elevilor își îndeplinesc individual sarcinile școlare pentru care sunt notați. Acest model însă nu îi pregătește pentru viitorul loc de muncă, unde cel mai probabil aceștia vor lucra în echipe pentru îndeplinirea unor sarcini mai complexe. Acest tip de activitate necesită bune abilități de comunicare pentru a putea colabora eficient în cadrul echipei.

De aceea, elevii trebuie să învețe să aibă o răspundere comună în îndeplinirea activității lor și de asemenea să fie nevoiți să ia împreună deciziile importante.

Aceste caracteristici ale activității de învățare îi ajută pe elevi să învețe **abilități de colaborare** importante cum ar fi: negocierea, soluționarea conflictelor, consensul în acțiune, distribuirea sarcinilor, ascultarea ideilor altora. Cele mai eficiente activități de învățare sunt concepute astfel încât activitatea elevilor să fie interdependentă, fiind necesară contribuția tuturor membrilor pentru reușita echipei.

De exemplu, la clasa a XI a se poate organiza o dezbatere cu tema „Avantaje și implicații ale aderării României la U.E./N.A.T.O.”

Elevii grupați în echipe se pregătesc pentru dezbatere și trebuie să decidă care vor fi argumentele pe care le vor dezvolta. Fiind o decizie de conținut, care va afecta activitatea lor comună, elevii trebuie să facă schimb de cunoștințe pentru a se decide cu privire la argumentele pe care le vor dezvolta.

De asemenea, elevii vor lua decizii importante împreună atunci când au de rezolvat chestiuni importante a căror finalitate este un produs.

Un exemplu în acest sens ar fi următorul: o echipă de elevi realizează un site web turistic, prezentând istoria, cultura, atracțiile și locurile de cazare din zonă. Fiecare membru al echipei poate realiza o altă componentă a site-ului dar ei trebuie să colaboreze pentru a stabili cum să organizeze informațiile și cum să asambleze componentele realizate individual pentru a crea cel mai bun site turistic din zona lor.

Așadar, învățarea prin colaborare presupune ca elevii să lucreze împreună, să aibă responsabilitate comună, să ia decizii importante despre conținutul, procesul și produsul activității lor și să aibă o activitate interdependentă.

Al doilea aspect asupra căruia mă voi opri este reprezentat de **abilitățile de comunicare.**

Comunicarea se găsește în centrul tuturor acțiunilor umane. În secolul XXI dezvoltarea tehnologiilor a creat noi oportunități de comunicare, acesta poate fi orală scrisă, vizuală sau multimodală și poate fi prezentată în format tipărit sau digital. Bineînțeles că în perioada pe care o traversăm împreună azi, formatul digital are o răspândire mai largă decât înainte.

De exemplu, ca parte a unei activități de învățare elevii pot discuta, colabora prin intermediul unei aplicații de tip Meet, Teams, Skype. Astfel ei pot să creeze o prezentare, un document scris, un email în care ei trebuie să-și exprime clar ideile și mai ales să realizeze un produs final. Un exemplu în acest sens ar fi următorul:

Elevii trebuie să scrie o pagină de jurnal din perspectiva unui sclav/patrician din Roma antică. Ei trebuie să prezinte un punct de vedere despre viața imaginată de ei și să descrie modul în care și-au petrecut ziua cu referințe istorice pentru a-și susține punctul de vedere. Activitatea de învățare solicită elevilor să utilizeze detalii istorice ca dovezi pentru susținerea punctului lor de vedere.

Al treilea criteriu se referă la **construirea cunoștințelor.**

Numeroase activități școlare solicită elevilor să învețe și să reproducă anumite informații (de multe ori și la disciplina istorie se întâmplă acest lucru!). Însă doar memorarea nu este suficientă pentru a dezvolta o gândire critică, sau abilitatea de a folosi cunoștințele dobândite în contexte noi așa cum se întâmplă în lumea reală.

De aceea, activitățile de construire a cunoștințelor au loc atunci când elevii trec dincolo de reproducerea cunoștințelor, generând idei și înțelegeri noi pentru ei. Acest tip de activități le solicită elevilor să recurgă la interpretare, analiză, sinteză și evaluare.

Un exemplu de activitate în acest sens ar fi următorul:

La ora de matematică elevii învață despre diverse figuri geometrice. Cunoștințele dobândite le vor fi de folos la ora de istorie pentru a înțelege caracteristicile stilurilor arhitecturale romanice, gotice care sunt diferențiate, printre altele, de forma arcurilor (rotunde sau frânte) de deasupra ușilor și ferestrelor.

Următorul criteriu se referă la **rezolvarea de probleme bazate pe date sau situații din lumea reală.** Aceasta se întâmplă atunci când elevii trebuie să elaboreze o soluție la o problemă care este nouă pentru ei, sau să realizeze o sarcină pentru care nu au primit instrucțiuni asupra procedurilor sau, să proiecteze un produs ce trebuie să îndeplinească un anumit set de condiții.

Un exemplu de activitate în acest sens s-ar putea desfășura la ora de opțional „Istoria recentă a României”. Elevii primesc sarcina de a identifica în familie sau comunitate persoane care au trăit în perioada regimului comunist și de a le adresa întrebări despre acea perioadă, urmând ca apoi acele interviuri să fie cuprinse într-o broșură tipărită sau publicată pe site-ul liceului.

Activitatea de mai sus implică și cel de al 5-le criteriu și **anume folosirea TIC pentru învățare**. Fie că folosesc reportofon, telefon, cameră video sau alte device-uri pentru înregistrarea interviului și apoi redarea acestuia în clasă(audio sau video) toate presupun o bună cunoaștere a utilizării lor. Rezultatul acestor interviuri poate fi transformat într-un video ce va putea fi postat pe site-ul liceului

De asemenea, mijloacele TIC pot fi folosite în procesul de predare pentru o mai bună înțelegere a evenimentelor(o simulare pe calculator a unei confruntări militare).

Ultimul criteriu se referă la **autoreglarea activității**. Aceasta se realizează prin organizarea activității pe termen lung(nu doar o oră), elevii fiind cei care își planifică și evaluează propria activitate, pe care și-o și revizuiesc pe baza feedback-ului oferit de profesor sau de colegi.

Un exemplu în acest sens ar fi următorul: elevii primesc ca și sarcină să lucreze în echipe și să realizeze câte un power-point despre diferite teme de istorie universală(religiile reformate, revoluțiile burgheze, regimuri politice, etc). Elevii exersează realizarea unor prezentări, primesc feedback de la profesor, respectiv colegi, apoi își revizuiesc prezentările pe baza feedback-ului primit, înainte de a realiza prezentarea finală.

Acestea ar fi câteva modalități de realizare a activităților de învățare pe care consider că fiecare dintre noi putem să le aplicăm la orele de istorie și care au ca rezultat o învățare autentică.

BULLYINGUL. CUM SĂ ÎNVĂȚĂM UN COPIL SĂ FACĂ FAȚĂ UMILIRII, HĂRȚUIRII ȘI INTIMIDĂRII

Prof. învă. primar Câmpian Ramona Alexandra, Școala Gimnazială „Simion Bărnuțiu” Tiur

Pentru foarte mulți copii interacțiunea cu alți copii, în locuri în care supervizarea din partea unui adult este mai redusă (în curtea școlii, pe terenul de sport, în pauze, în vestiare sau pe drumul spre casă), reprezintă o lecție de viață foarte dureroasă.

Toate aceste experiențe în care un copil este pus să facă anumite lucruri umilitoare pentru distracția altor copii, este hărțuit, etichetat, amenințat, deposedat de anumite bunuri etc., își pun amprenta asupra modului în care el se va percepe pe sine și pe cei din jurul său. Unii dintre acești copii vor alege să adopte și ei același comportament, exploatându-i pe cei pe care îi percep că sunt „mai slabi” decât ei sau mai lipsiți de resurse (ex: nu au prieteni), alții rămân „ciuca bătaii de joc” pentru că le este frică să vorbească. Mai există și categoria copiilor care reușesc să își înfrunte frica și cer ajutorul unui adult.

Pentru că nu putem să ne însoțim permanent copiii în toate locurile în care aceștia sunt nevoiți să meargă, mai ales la vârsta adolescenței este foarte important să îi învățăm cum să facă față acestor situații.

Toate exemplele date mai sus sunt circumscrise fenomenului de **bullying**. **Bullying-ul** este un termen umbrelă care înglobează o serie de comportamente agresive prin intermediul cărora un copil încearcă să obțină unele beneficii cum ar fi: apreciere, valorizare, atenție din partea celorlalți colegi sau chiar o serie de bunuri. Se deosebește de celelalte tipuri de comportamente agresive (lovit, smuls, împins, înjurat) prin faptul că nu apare ca reacție la anumite emoții de disconfort (furie, tristețe, etc).

Odată cu vârsta, crește frecvența comportamentelor de bullying, iar formele de manifestare se accentuează. Astfel, dacă la grădiniță copiii se etichetează sau își pun porecle, școlaritatea mică aduce în prim plan forme mult mai accentuate. Cele mai frecvente forme de bullying din școlaritatea mică sunt: tachinarea (ex. „aragaz cu patru ochi” pentru copiii care poartă ochelari, „balenă” pentru copiii care au o greutate mai mare, „girafă” pentru copiii mai înalți, „sărac” pentru copiii cu posibilități financiare mai reduse, „căminist” pentru copiii care provin din sistemul de

protecție de stat), izolarea unui copil („Nu vorbești cu ea!”; „Nu ai ce căuta pe terenul de sport!”), împrăștierea de zvonuri false.

Trecerea la gimnaziu se asociază cu forme din ce în ce mai complicate. La cele menționate mai sus se adaugă: intimidarea, umilirea, distrugerea bunurilor personale (îi scuipă foile caietului sau îi rupe obiectele), deposedarea de bunuri (îi ia cu forța banii, mâncarea, hainele).

Comportamentul de bullying este o cale prin care unii copii au învățat să primească atenție, chiar dacă într-un mod negativ. Alți copii se manifestă astfel pentru că așa au învățat să se simtă puternici (când ceilalți se tem de ei). Pentru alți copii, comportamentul de bullying reprezintă o cale ușoară de a fi percepuți de ceilalți ca fiind „cool”. Nevoia de integrare este atât de mare, încât copiii pot să se comporte astfel pentru a fi acceptați de copiii cu o popularitate mai mare. Există și situații când copiii imită modelele învățate - ei acționează în același mod în care au fost tratați și ei în contextele lor de viață. Și mai există și categoria copiilor care interpretează greșit diferențele culturale și etnice.

Cum le va fi afectată viața celor care manifestă frecvent comportamente de bullying. Bullyingul este un factor de risc pentru abandonul școlar și delincvență juvenilă. Elevii care agresează sunt de 5 - 6 ori mai predispuși să se implice în acțiuni antisociale la vârsta adultă. (Olweus, 1991)

Ce impact are bullying-ul asupra vieții copilului care primește un astfel de tratament. Cel mai adesea, un copil care a fost sever agresat ajunge să întrerupă școala din teama că ar putea să fie agresat din nou. Chiar și în cazul celor mai ușoare forme, expunerea repetată la o experiență de agresare îi predispune pe copii la dezvoltarea a numeroase probleme de sănătate mentală: depresie, anxietate, tulburări de comportament alimentar, etc. (Limber și Nation, 1998).

Un copil care este victimă a bullying-ului are nevoie de sprijinul adulților din jurul lui. Cu ajutorul dvs., copiii învață cum să facă față comportamentelor de tachinare, poreclire sau a altor forme mult mai grave. Fiecare copil are nevoie să primească mesajul că aceste tipuri de comportamente sunt inacceptabile. Deoarece bullying-ul apare de obicei în comunitățile de copii, acest mesaj trebuie să fie promovat și întărit atât la școală, cât și acasă. Pentru că bullying-ul afectează pe toți elevii din grup, nu se reduce doar la copilul care agresează și la victimă, este important să îi învățăm pe copii ce să facă dacă sunt martorii unui asemenea eveniment. Martorii bullying-ului, care sunt de obicei ceilalți copii, de multe ori se simt în secret ușurați că nu sunt ei ținta bullying-ului și tind să evite agresorul, nefiind dispuși să intervină în apărarea copilului agresat. Bullying-ul creează o atmosferă pervazivă și nedefinită de intimidare, frică și tăcere printre copii.

Pași în gestionarea comportamentului de tachinare. Tachinarea nu poate fi întotdeauna prevenită, iar noi nu putem controla ceea ce spun sau fac ceilalți. Ce putem face într-o astfel de situație este să îl învățăm pe copil cum să își controleze propriile reacții. Aceasta, deoarece multor copii le lipsesc abilitățile sociale necesare pentru a face față glumelor, etichetărilor și farselor colegilor lor. În momentul în care ei plâng sau se înfurie, nu fac decât să își încurajeze colegii în a continua.

Toți adulții, cadre didactice și părinți, care au legătură cu școala trebuie să fie vigilenți în a identifica acest fenomen și a interveni. O dată identificat fenomenul este necesar ca adulții să respecte cele 3 principii de intervenție:

1. SĂ ACȚIONEZE IMEDIAT!
2. SĂ-I OFERE CREDIT COPILULUI AGRESAT!
3. SĂ IA MĂSURI PENTRU A DIMINUA PUTEREA CELUI CARE AGRESEAZĂ!

Bibliografie:

1. Juvonen, J. & Graham, S. (Eds.) (2001). *Peer harassment in school*. New York: Guilford Publications.
2. Olweus, D. (2001). *Olweus' core program against bullying and antisocial behavior: A teacher handbook*. HEMIL-senteret, Universitetet i Bergen, N-5015 Bergen, Norway.
3. Olweus, D. (2002) *A profile of bullying at school. Educational Leadership*, Vol.60, pp. 12-17.

LITERATURA PENTRU COPII ÎN ORA DE LIMBĂ STRĂINĂ

Prof. Bodea Roxana, Colegiul Național „Avram Iancu” Câmpeni

Literatura pentru copii în limbă străină este puțin prezentă în școală deși oferă o gamă largă de posibilități de diversificare și finalizare a procesului de predare-învățare a unei limbi străine. Mulți profesori și numeroase edituri au înțeles valoarea introducerii literaturii actuale pentru copii și tineret în ora de FLE și a beneficiilor multiplicării întâlnirilor copiilor cu cititul.

Lectura albumelor/cărților în limbă străină este un joc pentru oră, aici elevul învață să înțeleagă, să se familiarizeze cu limbajul și să călătorească în universul cărții.

Obiectivele acestei activități sunt încurajarea lecturii în limba străină, trecerea de la înțelegerea globală la detalii, descoperirea de noi structuri gramaticale, îmbogățirea vocabularului.

Deoarece cartea face parte din lumea copilului este ușor să se propună o activitate de lectură în clasă. Idealul ar fi crearea un colț de lectură într-un spațiu mic al clasei care va fi decorat de către copii, spațiu în care elevii se adună în jurul unei cărți propuse. Când toată lumea este pregătită de lectură ține de măiestria profesorului să se transforme într-un lup, o fată sau băiat viteaz și doar atunci lectura poate începe. Este momentul când totul devine magic! Este revenirea la calm, este un moment de plăcere dar și de învățare!

Pentru reușita activității nu este necesar ca copilul să înțeleagă toate cuvintele pentru că, contrar părerilor preconceptuate, vocabularul nu este o barieră în calea înțelegerii – profesorul poate avansa apoi prin poveste prin dezvoltarea progresivă, punând întrebări despre imagini, personaje, locuri și ce se va întâmpla. Albumul/ cartea constituie o relație între ilustrație și cuvinte, îi încurajează să vorbească, să scrie, să creeze. Interpretarea este posibilă pe mai multe niveluri, astfel încât o carte poate fi folosită la mai multe niveluri de învățare a limbilor străine.

Pentru prima lectură este mai bine să alegem o carte care nu conține mult text. Majoritatea imaginilor conținute în acest tip de carte sunt situaționale și prin urmare pot acționa ca declanșatoare, arătând căile spre înțelegere. Textul este totuși de obicei scurt. Acest cuplu text – imagine deschide ușa imaginarului. Imaginile motivează, te fac să vrei să citești, să afli mai multe, să înțelegi povestea spusă de text.

Malgorzata Piotrowska-Skrzypek, profesor de limba franceză în Polonia propune câteva piste de lectură și anume să începem cu studiul copertei (ilustrația, forma, culoarea de fundal, caracterele sale, apoi titlul și informațiile sale, o reflecție colectivă care să conducă la propuneri de conținut). Apoi la deschiderea cărții sugerăm elevilor să se uite la imaginea care ilustrează titlul cărții conținute în interior pentru a face unele ipoteze, de exemplu, folosind 5 W, cele 5 întrebările concrete:

- **cine?** Acesta este subiectul informațiilor: Un om, un eveniment ...

- **ce?** Este acțiunea, verbul propoziției.

- **unde?** Precizia locului este indispensabilă.

- **când?** Noaptea, într-o zi, ...

- **de ce?** Cauzele, obiectivele, motivele pentru care s-a raportat.

- **cum?** Prin ce mijloace..., cum

Regula este de a răspunde la aceste întrebări, care pot fi diferite și care pot să nu fie toate justificate în funcție de subiectul în cauză.

Textul citit cu voce tare de către profesor însoțește adesea o ilustrație care este plasată pe una sau două pagini. Nu este necesar să se explice înainte vocabularul, deoarece imaginea servește de asemenea ca un dicționar ilustrat de cuvinte iar pe tot parcursul lecturii se practică înțelegerea și se face puțin câte puțin înțelegerea detaliată. În timpul lecturii, profesorul prezintă cartea deschisă elevilor astfel încât aceștia să poată urmări imaginile cu ochii.

În continuarea lecturii este posibil să se propună elevilor următoarele activități:

- pune în ordine cronologică textul tăiat anterior de către profesor,
- faceți un mic plan de acțiune,
- desenați și/sau spuneți această poveste,

- desenați și/sau descrieți personajul preferat,
- joaca rolul unui personaj pe care alți elevi sunt invitați să-l recunoască,
- colectează obiecte legate de poveste sau fă o machetă a locului sau evenimentului,
- imaginați-vă, desenați și/sau spuneți posibilă continuare a acestei povești,
- faceți o listă de cuvinte cheie, trageți-le, mimați-le, tăiați-le, reconstruiți-le, etc

Un exemplu de integrare a cărții pentru copii în ora de limba franceză este proiectul: „La forêt s’invite à l’école”. După lectura celor trei cărți cele elevii clasei a V-a, nivel A1 au putut face cu mare ușurință un inventar al animalelor din pădure în limba franceză.

Sitografie

<https://revues.univ-pau.fr/cahiers-didactique-lettres/589>,

consultat în 21 martie 2021

http://www.pegasjournal.eu/files/litterature_enfantine.pdf,

consultat în 22 martie 2021

ÎNVĂȚAREA AUTENTICĂ

Prof. inv. primar Dabu Daniela, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Alba Iulia

În fiecare zi, atât în plan profesional, cât și în plan personal, ne confruntăm cu situații necunoscute în care trebuie să rezolvăm probleme, să luăm decizii și să ne adaptăm propriile comportamente la contextul dat. Facem asta prin aplicarea cunoștințelor pe care le avem deja, bazându-ne pe experiențele noastre de viață dar și pe abilitățile dobândite pentru a ne ghida alegerile și a ne ajuta să determinăm următorii pași în contextul situației în care noi ne aflăm.

Învățarea autentică își propune să pregătească elevii cu aceste abilități esențiale de viață, să le arate conexiunea dintre învățare și viața reală și să le stimuleze abilitățile de rezolvare a problemelor necesare pentru viața de dincolo de școală.

Învățarea autentică este o abordare instructiv-educativă care plasează elevii în centrul experiențelor de învățare din viața reală. Elevii implicați în învățarea autentică nu memorează conținuturile și nu demonstrează înțelegerea lor printr-un test cu alegeri multiple.

Învățarea autentică implică toate simțurile, permițându-le elevilor să creeze un rezultat semnificativ, util, comun. Este dovedit științific faptul că oamenii își amintesc, în medie:

- 20% din ceea ce citesc;
- 30% din ceea ce aud;
- 40% din ceea ce văd;
- 50% din ceea ce spun;
- 60% din ceea ce fac;
- 90% din ceea ce văd, aud, spun și fac;

Astfel, implică toate simțurile sporind motivația. Este extrem de important ca profesorii să creeze contextul, atmosfera, situațiile cele mai potrivite pentru a maximiza efectele învățării elevilor.

De ce contează autenticitatea?

1. Stimulează motivația

Copiii au un impuls natural de a învăța din lumea înconjurătoare. Exemplele concrete din jurul lor contribuie la creșterea motivației de implicare în procesele cunoașterii. Acest lucru se datorează faptului că activitățile de învățare relevante îi implică pe elevi emoțional și îi ajută să conecteze informații noi la ceea ce știu deja; astfel, întărește conexiunile neuronale și îmbunătățește

stocarea memoriei pe termen lung. Mai mult, atunci când elevii înțeleg că munca lor poate avea un impact real, vor fi pur și simplu mai implicați pentru obținerea unui rezultat.

2. Îmbunătățește gândirea critică

Cercetările arată că îndrumarea elevilor către luarea deciziilor autonome în timp ce desfășoară experimente comune poate îmbunătăți în mod semnificativ abilitățile lor de gândire critică. De ce? Pentru că atunci când elevii sunt încurajați să gândească singuri și să ia propriile decizii, sunt capabili să învețe într-un mod mai deliberat și să aibă o experiență mult mai bogată.

Exact acest lucru se întâmplă cu învățarea autentică. În loc să transmită pur și simplu informații memorate sau să urmeze un set specific de instrucțiuni, elevii angajați în învățarea autentică preiau conducerea în identificarea problemelor cheie, punerea întrebărilor, brainstorming-ul ideilor și parcurgerea procesului de încercare și eroare pentru a crea un produs final sau soluție.

3. Informațiile sunt păstrate un timp mai îndelungat

Un alt lucru care se schimbă atunci când elevii înțeleg relevanța muncii pe care o fac și li se oferă șansa de a aplica cunoștințele pe măsură ce le dobândesc, este că este mult mai probabil să-și amintească ceea ce au învățat și să-l folosească din nou pentru sarcini viitoare. Cercetările arată că învățarea prin experiență îmbunătățește foarte mult reținerea informațiilor pe termen lung.

4. Promovează colaborarea și munca în echipă

O altă caracteristică a învățării autentice este că solicită colaborarea și munca în echipă, la fel ca majoritatea sarcinilor din lumea reală. Elevii angajați în învățarea autentică vor învăța să comunice mai eficient cu colegii lor în timp ce discută posibile soluții, iau decizii comune și lucrează împreună în vederea dezvoltării unei soluții sau a unui produs. Lucrând împreună pentru a atinge un obiectiv comun de învățare, aceștia se pot bucura de beneficii sociale, psihologice și academice, inclusiv un mediu de învățare mai pozitiv, anxietate redusă și abilități îmbunătățite de rezolvare a problemelor.

5. Pregătește elevii pentru viitoarea carieră

Lumea în schimbare de astăzi cere elevilor să înțeleagă economia globală și, prin urmare, școala ar trebui să ofere elevilor un context semnificativ în care elevii să poată învăța rezolvarea de probleme folosind diferite surse de informații ca și cum ar fi în lumea reală.

Din punctul de vedere al copilului, marea contradicție în școală vine din neputința sa de a utiliza experiența, pe care o primește din afară, în cadrul școlii dar și, pe de altă parte este incapabil să aplice în viața de zi cu zi ceea ce învață în școală.

Concluzie

Cu toate acestea, nu ne putem învăța elevii TOTUL. Ceea ce putem face este să-i învățăm pe elevii noștri să fie gânditori adaptabili și creativi, utilizând abilitățile și cunoștințele pe care le dețin ca noi soluții la probleme întâlnite în viața de zi cu zi aplicându-le cu succes în viața lor dincolo de școală.

Bibliografie:

- Dulama, Maria Eliza, Metodologie didactica, Editura Atlas-Clusium, Cluj-Napoca, 2006
Fluieraș, Vasile, Teoria și practica învățării prin cooperare, Editura Casa Cărții de știință, Cluj - Napoca, 2005
Oprea, Crenguța, Strategii didactice interactive, EDP, București, 2006
Roco, Mihaela, Creativitate și inteligență emoțională, Iași, Editura Polirom, 2004

STUDIU – VALENȚELE UTILIZĂRII SOFT-URILOR EDUCAȚIONALE ÎN CICLUL PRIMAR

Prof. inv. primar Gligor Dana, Școala Gimnazială Cîmpeni

Educația trebuie să pregătească individul pentru ritmul accelerat al schimbării în societatea în care trăim, să-i creeze deprinderi și abilități de adaptare și însăși procesul de instruire să se adapteze noilor condiții. Educația omului modern să depășească stadiul de educație orientată pe nivel și să se orienteze către o educație continuă, capabilă să-l pregătească pe individ oriunde s-ar afla, fără limitare în timp.

Astfel, cum calculatorul reprezintă un mijloc eficient, complet și complex de informare, utilizat în toate domeniile, cu rezultate îmbucurătoare și în procesul de învățământ el își găsește un loc binemeritat în majoritatea activităților, fie că este vorba despre predare, învățare sau evaluare. Din experiența didactică, am constatat că prin utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ, se pot obține rezultate bune cu elevii printr-o învățare activ-participativă. Am urmărit ca metodele de predare-învățare-evaluare folosite să conducă la cercetare și creație, la dorința elevilor de a cunoaște și a investiga în acest scop, la creșterea randamentului școlar. În folosirea calculatorului în procesul instructiv-educativ, eficiente și atrăgătoare s-au dovedit a fi soft-urile educaționale. Acestea sunt programe proiectate pentru a fi folosite în procesul de predare – învățare – evaluare, fiind un mijloc de instruire interactiv, care oferă posibilitatea de individualizare. Este realizat în funcție de anumite cerințe pedagogice (conținut specific, caracteristici ale grupului țintă, obiective comportamentale și anumite cerințe tehnice: asigurarea unei interacțiuni individualizate, a feedback-ului secvențial și a evaluării formative). În cazul utilizării software-ului educațional în cadrul procesului instructiv-educativ, în secvențele de lecție care se pretează la abordarea diferențiată a elevilor se impune alegerea strategiei didactice, a scenariului didactic asociate cu formarea și perfecționarea cadrelor didactice. În acest context putem considera eficientă o activitate proiectată pornind de la o evaluare corectă a resurselor (umane și materiale), care implică elevii în vederea realizării unei sarcini înțelese și acceptate de aceștia și în care intensitatea și durata efortului solicitat să fie raportată atât la vârsta și potențialul lor biopsihic cât și la curba efortului.

În acest sens, specificul organizării și prezentării conținutului științific cu ajutorul calculatorului, constă în repartizarea pe secvențe a conținutului, care este asigurată de programul încredințat calculatorului. Secvența, ca unitate de conținut este dimensionată atât informațional cât și temporal. Secvențializarea conținuturilor trebuie să urmeze demersul logic cognitiv al disciplinei de învățământ. Ca mijloc de predare, calculatorul poate fi utilizat în cadrul lecțiilor de comunicare de noi cunoștințe, de recapitulare, consolidare și evaluare. În felul acesta elevii au posibilitatea să vizioneze o expunere concretă și clară a cunoștințelor, pot să aibă pe ecran imaginea unor fenomene sau procese simulate pe calculator.

Atractivitatea lecțiilor desfășurate pe baza unor soft-uri educaționale se datorează graficii deosebite, modului de abordare a noțiunilor teoretice prin asociere cu exemple din viața reală. Bazându-se pe caracterul atractiv și antrenant al jocului didactic, îl putem folosi cu succes și la scoaterea din impas a elevilor ce înregistrează rezultate mai slabe la învățătură. Softurile educaționale acționează favorabil asupra acestora, crescându-le performanțele, câpătând încredere în capacitățile lor, siguranță și promptitudine în răspunsuri, deblocând astfel potențialul creator al acestora. Dacă softul educațional a fost ales cu discernământ și este accesibil clasei de elevi pe care o vizăm, succesul este garantat.

Testele prezente la sfârșitul lecțiilor sau la sfârșitul unei unități de învățare permit elevului, pus în fața propriului calculator să-și verifice nivelul de cunoștințe acumulate. De asemenea el este pus în fața faptului de a lua decizii referitor la modul de rezolvare a diverselor situații problematice create, poate să-și clarifice unele nelămuriri, pe loc, fără a adânci latura critică a necunoașterii. În urma utilizării instruirii asistate de calculator prin folosirea unor soft-uri educaționale rezultatele au fost multumitoare în sensul că în urma evaluării la clasele experiment s-a obținut o medie pe clasă mai mare față de clasele martor.

Având în vedere că o parte din elevi folosesc calculatorul în special în scopuri recreative (pentru jocuri, vizionarea de filme, audierea melodiilor sau comunicarea prin chat), utilizarea softurilor educaționale în procesul de învățământ îi poate conștientiza că prin intermediul calculatorului pot acumula informații practice și chiar îi poate motiva să realizeze aplicații proprii prin care să pună în valoare cunoștințele acumulate și să-și dezvolte spiritul inventiv și creator.

Cele evidențiate mai sus scot în evidență faptul că utilizarea calculatorului în activitățile instructiv-educative este necesară și că într-o societate modernă, bazată pe schimbări rapide, pe descoperiri numeroase, este util și eficient ca un astfel de instrument să fie omniprezent. Însă, nu se pledează pentru renunțarea la metodele învățământului tradițional, mai ales în cazul primilor ani de educație în școli, când influența personală a învățătorului rămâne determinantă, totuși utilizarea tehnologiilor moderne, a softurilor educaționale reprezintă o necesitate a procesului educativ la particularitățile individuale ale fiecărui elev, care trebuie confirmate.

Softurile educaționale prezintă o serie de avantaje incontestabile:

- furnizează un mare volum de date;
- asigură o instruire individualizată;
- favorizează parcurgerea unor secvențe de instruire complexe prin pași mici, adaptați nevoilor individuale de progres în învățare;
- facilitează realizarea unui feedback rapid și eficient;
- oferă posibilitatea simulării unor procese greu sau imposibil de accesat în mod direct;
- prin conținutul oferit de soft se stimulează fantezia, inventivitatea, rapiditatea luării deciziilor, reflexele;
- gândirea elevilor câștigă în profunzime și rapiditate;
- elevul învață în ritm propriu, fără emoții și perturbări ale comportamentului;
- substituie materiale și instrumente didactice scumpe sau greu de procurat;

Calculatorul este, fără îndoială, un instrument care va câștiga teren din ce în ce mai mult în anii ce vor urma și va face ca procesul educațional să fie unul mai atractiv, bazat pe lecții moderne și interesante, va crea noi oportunități și îl va sprijini pe dascăl în munca sa. Însă responsabilitatea acestuia este din ce în ce mai crescută, pentru că a nu reuși să atragi elevul spre disciplina pe care o predai este mai puțin grav decât „a-l pierde” undeva pe drum. Astfel rolul său este, așadar, acela de a-i face pe elevi să nu își piardă interesul pentru școală și, mai mult, să îi motiveze, să își lărgască sfera de cunoaștere într-un mod activ, interesant și plăcut.

Bibliografie:

1. Noveanu E. – *impactul formativ al utilizării AeL în educație*, Centrul pentru Inovare în Educație, 2004;
2. Miclea M, *Psihologie cognitivă*, Editura Gloria, Cluj- Napoca, 2000;
3. Miron Ionescu, Ioan Radu, *Didactica Modernă*, Editura Dacia, Cluj- Napoca, 2004;
4. Pavelescu, Marilena, *Metodica predării limbii și literaturii române*, Editura Corint, București, 2010

STUDIU - MODELE DE BUNE PRACTICI ÎN INSTRUIREA DIFERENȚIATĂ

Înv. Marc Aurica – Școala Gimnazială Câmpeni

Experiența didactică demonstrează că hotărâtoare în asigurarea reușitei la învățatură este munca diferențiată cu elevii în funcție de particularitățile lor de vârstă și individuale, pentru a se asigura fiecăruia posibilitatea de a se dezvolta și pregăti la nivelul capacităților sale.

Tratarea diferențiată, înseamnă, în esență, adaptarea învățământului la particularitățile individuale psiho-fizice ale copilului, influențarea instructiv educativă a elevului potrivit

particularităților sale, înlesnind prin aceasta descoperirea și cultivarea aptitudinilor, înclinațiilor, intereselor lui, pregătirea la nivelul posibilităților de care dispune, crearea unui cadru favorabil formării personalității.

Una dintre tendințele modernizării învățământului vizează flexibilitatea instrucției și educației pentru a asigura dezvoltarea capacităților și aptitudinilor fiecărui elev, în raport cu propriile posibilități. Școala este chemată să organizeze procesul de predare-învățare-evaluare în așa fel încât să-l pună pe elev cât mai devreme posibil în posesia unor mijloace proprii de însușire a cunoștințelor, de aplicare în practică în mod constant și creator, modalitate prin care se pot realiza aceste obiective este alternarea momentelor de muncă independentă cu activități sub îndrumarea directă a învățătorului. Printr-o organizare corespunzătoare a muncii, elevii își vor însuși cunoștințele, își vor forma priceperile, deprinderile și atitudinile prevăzute în programă.

Acest proces de înnoire, în lumina educației permanente, solicită pe fiecare învățător în parte, la manifestarea creativității, la implicarea activă în căutarea și aplicarea unor noi soluții în vederea realizării cu succes a obiectivelor instructiv-educative specifice ciclului primar. În acest cadru larg al dezbaterilor organizate în diverse unități școlare, una din problemele mult disputate o reprezintă creșterea eficienței activităților didactice prin tratarea diferențiată și individualizată. Problematica instruirii și educării diferențiate în vederea creșterii eficienței în procesul de învățământ trebuie înțeleasă prin mecanismele educației, succesul care vizează realizarea unor șanse pentru toți elevii, în ceea ce privește construcția edificiului personalității lor și ale analizării gramaticale în vederea creșterii eficienței prin lecțiile din clasă și pregătirea suplimentară în condițiile muncii suplimentare.

Coordonatele principale care trebuie să jaloneze organizarea, desfășurarea și conținutul activității diferențiate cu elevii în ciclul primar sunt:

- Activitatea diferențiată cu elevii trebuie să asigure realizarea sarcinilor învățământului formativ ce vizează dezvoltarea armonioasă a tuturor lanțurilor personalității;
- Activitatea diferențiată se desfășoară în cadrul procesului instructiv-educativ organizat cu întregul colectiv al clasei;
- Obiectivele instructiv-educative ale activității diferențiate cu elevii trebuie realizate în timpul lecției;
- Activitatea diferențiată trebuie să-i cuprindă pe toți elevii clasei, atât pe cei care întâmpină dificultăți, cât și pe cei cu posibilități deosebite, pentru ca folosindu-se metode și procedee specifice particularităților individuale, să se asigure stimularea dezvoltării lor până la nivelul maxim al disponibilităților pe care le are fiecare;
- În tratarea diferențiată a elevilor se va evita suprasolicitarea lor față de potențialul psihic real;
- Conținutul învățământului comun este obligatoriu; diferențiate sunt doar modalitățile și formele de predare-învățare;
- În timpul activității diferențiate se vor folosi în permanență metode și procedee care antrenează capacitățile lor intelectuale, trezesc și mențin interesul față de obiectele și fenomenele studiate, stimulează atitudinea creatoare, solicită un efort acțional propriu, asigură o învățare activă și formativă;
- Diferențierea activității în cadrul lecției presupune îmbinarea și alternarea echilibrată a activității frontale cu activitatea individuală și pe grupe de elevi;
- Diferențierea activității cu elevii se realizează în toate momentele lecției.

Diferențierea elevilor este dată de vârstă, de aptitudine, de achiziții, de interese, de motivație și de capacitatea de a se concentra și rezistența la efort.

În literatura de specialitate, conceptul de instruire diferențiată a fost abordat din perspective multiple: strategie de optimizare a învățării, proces dinamic, categorie fundamentală instrucțională, direcție de formare a competențelor cadrelor didactice.

Pedagogia contemporană admite atât existența unor particularități psihologice individuale ce deosebesc, în mod evident, persoanele unele de altele, cât și existența unor particularități individuale, relativ comune unor grupe de persoane. Din această perspectivă obiectivă a apărut principiul tratării individuale și diferențiate a elevilor.

Principiul individualizării și diferențierii învățării exprimă necesitatea adaptării (potrivirii) dinamice a încărcăturii cognitive și acționale a conținuturilor și a strategiilor instructiv educative atât la particularitățile psihofizice ale fiecărui elev, cât și la particularitățile diferențiate, relativ comune unor grupuri de elevi, în vederea dezvoltării lor integrale ca personalitate și profesionalitate. Instruirea diferențiată vizează adaptarea activității de învățare- îndeosebi sub raportul conținutului, al formelor de organizare și al metodologiei didactice- la posibilitățile diferite ale elevilor, la capacitatea de înțelegere, ritmul de lucru proprii unor grupuri de elevi sau chiar fiecărui elev în parte. Școala modernă este aceea în care elevii trebuie să-și asume într-o mai mare măsură responsabilitatea dobândirii cunoștințelor, cadrul didactic devenind în acest fel un organizator al activității de învățare. Cerințele formării individului în școala modernă- în perspectiva educației permanente-impun formarea și dezvoltarea capacităților acestuia de a-l învăța să învețe, să se instruiască independent. Tehnicile de diferențiere a instruirii vizează o gradare a sarcinilor școlare, potrivit posibilităților individuale și a ritmului propriu de dezvoltare a fiecărui individ, astfel încât randamentul să fie asigurat pentru toți.

Tratarea diferențiată rămâne o necesitate de necontestat susținută de cauze cunoscute, generale și situaționale, care în principiu, se leagă de particularitățile individuale ale elevilor, de care nu putem să nu ținem seama, dar și de mediul socio-familial din care provin elevii. Fiecare copil este unic în felul lui, este o minune irepetabilă și ar fi păcat ca prin acțiunea noastră să uniformizăm aceste individualități. Prin urmare, tratarea diferențiată a elevilor trebuie să capete o accepție mai generoasă, ea devenind o calitate a management-ului educațional situațional, o abilitate a cadrului didactic în dezvoltarea personalității fiecărui copil. Învățătorul este managerul clasei pe care o conduce. El formează elevii în cadrul unui proces educațional în care își are locul bine determinat, dar nu preponderent. El va trebui să-și formeze, în timp competențele manageriale și să dezvolte la clasă anumite tipuri de relații, care să favorizeze cunoașterea elevilor și tratarea lor diferențiată.

Individualizarea și tratarea diferențiată a elevilor constituie două dintre strategiile principale de ameliorare a randamentului școlar și de înlăturare a insucceselor.

În activitatea mea la catedră m-am confruntat cu situații diverse, de la elevi foarte slabi, cu dificultăți serioase de învățare până la elevi care își folosesc foarte bine capacitățile psihice și deci învață rapid, cu rezultate foarte bune la învățătură, ei fiind considerați „inteligenți”, „geniali”, „foarte deștepti”. Variațiile mari de ritm intelectual și de stil de lucru, de rezistență la efortul de durată, de abilități comunicaționale și nevoi cognitive care există între elevi, impun într-adevăr acțiuni de organizare diferențiată a procesului de predare-învățare, pe grupuri de elevi, în care primează sarcinile individuale de învățare.

Astfel:

- Am asigurat un climat stenic, stimulat;
- Evaluarea rezultatelor învățării le-am realizat sistematic, cu maximum de obiectivitate;
- Am echilibrat solicitările școlare, să se prevină suprasolicitarea și subsolicitarea;
- Cunoașterea și încurajarea elevului prin antrenarea în activități, care-l interesează și prin care se poate valorifica aceasta însemnând un credit de încredere, pe fondul căruia se poate acționa în favoarea redresării handicapului școlar;
- Am respectat ritmul propriu de înaintare în cunoaștere copiii au primit sarcini diferențiate pe parcursul tuturor activităților, formulează sarcini adecvate ritmului acestora, am adaptat formele de învățare în funcție de nevoile copiilor, am dat copiilor posibilitatea de a termina sarcina folosind cât timp au nevoie, am oferit explicații suplimentare sau am adresat întrebări ajutătoare; am acordat sprijin individual copiilor în funcție de situațiile care au intervenit, în funcție de interesele, preocupările copiilor; într-un cuvânt, în funcție de particularitățile individuale ale acestora; am utilizat metode și procedee suplimentare pentru a răspunde nevoilor unor anumiți copii, softuri educaționale, mijloace didactice, calculator, auxiliare didactice, metode didactice moderne;

- Organizarea instruirii în clase eterogene m-a determinat să atribui sarcini didactice cu grade de dificultate diferite, prin folosirea fișelor de muncă independentă pentru a limita aria de gravitate a insuccesului școlar.

- Am sprijinit activității în afara orelor de curs, printr-un program suplimentar de pregătire a materialelor pentru concursuri extrașcolare, depășind programa pentru nivelul clasei respective

Prin instruirea individualizată și diferențiată, profesorul își poate atinge principalul scop al carierei: reușita la învățatură a tuturor elevilor săi. Poate că nimeni n-a exprimat mai sugestiv decât Emile Planchard acest deziderat al individualizării pedagogice: „Randamentul optim al acțiunii educative din școală este în funcție de formula următoare: unei psihologii diferențiale să-i corespundă o psihologie individualizată”.

Bibliografie:

- Ionel Mușu, „Ghid de predare învățare pentru copiii cu cerințe educative speciale” Editura MarLink;
- Doru Vlad Popovici, „Elemente de Psihopedagogia Integrării” Autor: Editura PRO Humanitate, București, 1999;
- Crețu, C, Curriculum individualizat și diferențiat, E.D.P., București, 1998;
- Radu, I., T., Învățământul diferențiat. Concepții și strategii, E.D.P., București, 1978.

PLAN DE ACȚIUNE PENTRU INTEGRAREA COPIILOR CU DIZABILITĂȚI -ELEVI CU CES (TULBURĂRI DE ÎNVĂȚARE)

Prof. Pascal Daniela, Școala Gimnazială „Singidava” Cugir

Școala este o instituție a comunității care trebuie să ofere servicii educaționale oricărui copil, indiferent de originea, natura sau particularitățile lui bio–psiho-socioculturale.

În școala incluzivă au acces toți copiii unei comunități, este o școală deschisă, prietenoasă cu un curriculum flexibilizat, evaluarea este permanentă și formativă, parteneriatul educațional este un punct forte.

Conform (Ordin Nr. 3124/2017 privind aprobarea Metodologiei pentru asigurarea suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare, Ordin Nr.1985/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu CES, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau CES) am realizat următorul plan de acțiune în colaborare cu profesorul diriginte, consilierul școlar, profesorul de religie.

Gândirea acestor elevi este predominant concretă și lentă, atenția e concentrată pe perioade scurte de timp, memoria mecanică, de tip reproductiv este destul de bine dezvoltată, în timp ce memoria de lucru se aplică doar câtorva itemi. Structura spațiului grafic le este slab configurată, dar percepția formei, mărimii și culorii se realizează de obicei cu relativă ușurință. Motricitatea fină este ușor sub nivelul de dezvoltare al vârstei. Pentru a fi sprijiniți în învățare, în clasă, ar trebui să li se acorde mai mult timp pentru rezolvarea sarcinilor de lucru.

De asemenea, acești copii trebuie sprijiniți și afectiv. Mulți copii pot deveni sensibili și vulnerabili atunci când învață, mai ales atunci când se confruntă cu rezultate negative de pe urma învățării. Ei au nevoie de multă înțelegere, și încurajare să ia propriile decizii pentru a se simți responsabili.

În urma unor evaluări complexe, sau a unei fișe de monitorizare zilnică se consideră că tipurile de intervenție trebuie gândite și adaptate de la caz la caz, în funcție de particularitățile fiecărui elev. Cheia succesului în munca cu acești elevi este perseverența și răbdarea. Instruirea

diferențiată trebuie făcută fără metode coercitive, prin cooperare, ținând cont de particularitățile psihoindividuale ale acestor elevi.

Idei de activități

- Accesibilizarea conținuturilor prin alternarea activităților scurte pentru a nu se plictisi
- Integrarea în colectiv prin jocuri de “spart gheții, jocuri de rol
- Audiții – ascultarea unei povești (terapeutice)
- Jocuri didactice de socializare în care sunt implicați toți elevii clasei
- Vizionarea unor filmulețe educative,
- Activități de terapie educațională, ocupațională
- Organizarea unor momente frecvente de consolidare și exersare.

Strategii de învățare

- metode activ-participative și practice;
- învățarea individualizată sau individualizarea unor secvențe de învățare;
- fișe de lucru diferențiate;
- utilizarea TIC și a mijloacelor vizuale de prezentare a informației;
- învățarea prin cooperare: în perechi, în echipă;
- ancorarea activităților de interesele copilului sau de hobby-urile lui, pentru motivare.

Resurse

- agendă personalizată în care să se consemneze progresul elevului (prin lipirea unui emoticon)
- mijloace de predare/învățare stimulative (minge, jetoane, cubul motivațional)
- mijloace IT (calculator, laptop, videoproiector, telefon, etc.);
- bol cu bilețele cu întrebări referitoare la povestioare, întrebări care au legătură cu lecția;

Evaluare

- observarea sistematică a comportamentului;
- feed-back pozitiv;
- aprecieri verbale;
- autoevaluarea, dacă e cazul;
- fișe de observare a comportamentului;
- aprecierea progresului.

Comunicarea dirigintelui cu părinții este esențială pentru starea de bine a copilului și progresul acestuia, mulți părinți refuză să o recunoască că există o problemă.

De asemenea, părinții trebuie încurajați să discute deschis cu dirigințele orice problemă care are legătură cu copilul, să înțeleagă că trebuie să ne acceptăm așa cum suntem, fără să ne judecăm, și să accepte colaborarea. Parteneriatul școală-familie este esențial în educarea elevului.

Idei de activități

- consultări permanente cu părinții în vederea stabilirii unui plan de acțiune, eventual în prezența consilierului școlar;
- activități comune cu invitați de specialitate: psihologi, profesori itineranți și de sprijin, consilieri școlari;
- activități comune părinți-elevi-profesori (atelier de lucru, excursii, drumeții, mici spectacole etc.);
- lectorate despre integrarea copiilor cu CES și activități practice pentru: limitarea timpului petrecut în fața televizorului sau a calculatorului, stabilirea unui set de reguli în familie, un sistem de sancțiuni și recompense, stabilirea unui program clar pentru învățare;
- jurnal de evoluție.

Strategii de învățare

- lectorate (despre comunicarea asertivă)
- mese rotunde;
- expoziții.

Resurse

- materiale:

- PPT-uri tematice;
- pliante/reviste/broșuri;
- calculator, internet.
- umane: psihologi, consilieri școlari, profesori

Evaluare

- chestionare pentru părinți
- fotografii (expoziții)

În momentul în care există copii cu CES într-un colectiv, dirigintele trebuie să informeze toate cadrele didactice care predau la clasa respectivă despre acești elevi și situația particulară a fiecăruia, astfel, fiecare cadru didactic, având cunoștință de problema fiecărui elev cu CES, își va putea adapta demersul didactic diferențiat, în funcție de fiecare situație.

De asemenea, cadrele didactice pot colabora cu profesorul itinerant și de sprijin, dar și cu consilierul școlar sau pot face schimb de experiență în cadrul comisiei metodice.

Considerăm necesară participarea la cursuri de formare, simpozioane, webinare care vizează integrarea copiilor cu CES.

Idei de activități

- realizarea unui plan de intervenție comun cu profesorii de la clasă;
- schimb de experiență în cadrul Comisiei metodice;
- dezbateri la masa rotundă;
- activități comune elevi - profesori - părinți;
- susținerea unor activități de consiliere de către psihologul școlar etc.

Strategii de învățare

- mese rotunde
- workshop-uri
- interasistențe
- lucru în echipă (comunicare)

Resurse

- lucrări de specialitate;
- cadru normativ
- materiale didactice pentru munca diferențiată;
- pliante/reviste/broșuri;
- calculator și internet.

Evaluare

- chestionare
- portofolii cu produsele activităților
- caietul dirigintelui.

Se recomandă implicarea periodică a elevului în activitățile clasei, dar mai ales în activități extrașcolare, încurajarea permanentă, iar gradul de dificultate al sarcinilor de lucru să fie conform cu potențialul acestuia.

Bibliografie:

Suport de curs CRED- MODUL 3. Aspecte transversale în abordarea și implementarea curriculumului național

<https://wol.jw.org/ro/wol/d/r34/lp-m/102009004>

PROFILUL ABSOLVENTULUI DE GIMNAZIU ȘI MODALITĂȚI DE A CONTRIBUI LA STRUCTURAREA ACESTUIA PE PARCURSUL ORELOR DE LIMBA FRANCEZĂ

Prof. Oniță Viorica, Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Toate cele 8 competențe de bază care formează profilul absolventului de gimnaziu (Comunicarea în limba maternă, Comunicarea în limbă străină, Competențe matematice - în științe și tehnologii, Competențe sociale și civice, Competența digitală, A învăța să înveți, Spirit de inițiativă și antreprenoriat, Sensibilizare și exprimare culturală) sunt în interdependență unele față de altele, ele au fost concepute ca un tot pentru a forma elevilor un profil optim pentru continuarea studiilor.

Toate disciplinele studiate în ciclul gimnazial contribuie la formarea celor 8 competențe cheie și a profilului absolventului de clasa a VIII-a.

Cum contribuie ora de limba franceză la formarea altor competențe decât cea de comunicare în limbă străină

În cadrul orelor de limba franceză, de foarte multe ori folosim calculatorul, internetul (căutăm informații, folosim dicționare on line, ascultăm mesaje, urmărim înregistrări video și audio etc). Prin urmare se dezvoltă competențele digitale.

La fel competențele sociale și civice, dar și cele de sensibilizare și exprimare culturală. De exemplu, crearea unui blog în parteneriat cu o școală din afara țării sau o corespondență școlară, presupune realizarea de lucrări creative dar și manifestarea disponibilității pentru participare civică în condițiile respectării regulilor grupului și valorizării diversității (etno-culturale, lingvistice, religioase etc).

Proiect de grup la sfârșitul unității de învățare

Titlul proiectului : *Pour moi, la France c'est*

Competențele de bază pe care se pot dezvolta prin această activitate sunt 6, pentru fiecare competență vizată am notat o activitate prin care se poate dezvolta.

Ordinea derulării activităților:

- Se formează grupele de lucru;
- Se împart sarcinile de lucru;
- Se caută informații și imagini sugestive pentru prezentarea unor simboluri care definesc Franța;
- Se realizează proiectul, adică se elaborează un afiș care prezintă simbolurile Franței;
- Fiecare grup desemnează un raportor, care prezintă celorlalte grupuri afișul realizat

Distribuirea activităților pentru fiecare competență vizată

1.Comunicare în limbi străine;

-Fiecare grup desemnează un raportor, care prezintă celorlalte grupuri afișul realizat în limba franceză

2.Competență digitală;

-Se caută informații și imagini sugestive pentru prezentarea unor simboluri care definesc Franța; pe internet

3.A învăța să înveți;

-Se caută informații și imagini sugestive pentru prezentarea unor simboluri care definesc Franța;

4.Competențe sociale și civice;

-Se formează grupele de lucru

5.Spirit de inițiativă și antreprenoriat;

- Se împart sarcinile de lucru;
- Se realizează proiectul, adică se elaborează un afiș care prezintă simbolurile Franței;
- 6. *Sensibilizare și exprimare culturală*;
- Se realizează proiectul, adică se elaborează un afiș care prezintă simbolurile Franței;

Derularea activităților:

- Se formează grupele de lucru;
- Se împart sarcinile de lucru;
- Se caută informații și imagini sugestive pentru prezentarea unor simboluri care definesc Franța;
- Se realizează proiectul, adică se elaborează un afiș care prezintă simbolurile Franței;
- Fiecare grup desemnează un raportor, care prezintă celorlalte grupuri afișul realizat

Bibliografie

1. Curriculum național pentru învățământul primar și gimnazial
2. Suport curs, Proiectul CRED – *Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți*

PROIECT TEMATIC- PRIETENIA

Prof. învă. primar Maniu Valeria Angela, Școala Gimnazială Gârbova

Subiect: Prietenia

Capacități cognitive de nivel superior: analiză, sinteză, investigație, formularea concluziilor

Cuvinte cheie: prietenie, cooperare, toleranță, compasiune

Timp: 2 săptămâni

Ce facem?

Elevii ascultă povești care ilustrează modalități pozitive/negative de interacțiune verbală sau fizică între personaje, analizează diferite moduri de a relaționa cu ceilalți și realizează un jurnal în imagini, de informare al proiectului „Prietenia“.

Cum facem?

Elevii **analizează** felul în care se poate „lega“ o prietenie. Se subliniază ideea că „prietenia“ implică relaționări între participanți. **Observă** cum se poate realiza o prietenie și înregistrează observațiile și reflecțiile pe care le fac, prin cuvinte și imagini, într-un jurnal de proiect. Elevii **demonstrează** înțelegerea, în general, a noțiunii prietenie. Elevii creează un poster despre prietenie. Se pune accent, în planul afectiv- motivațional, pe recunoașterea și înțelegerea unor trăsături, precum: cooperare, compasiune, respect, politețe, reguli, drepturi.

Întrebări cheie ale curriculumului

1. Întrebare esențială
De ce ne împrietenim?
2. Întrebările unității de învățare
Ce înseamnă un prieten
Cum ne alegem prietenii?
Ce am eu comun cu cel mai bun prieten?
3. **Întrebări de conținut**
Care sunt regulile care ne ajută să ne păstrăm prietenii?
Ce activități desfășurăm cu prietenii?
Numai oamenii pot fi prieteni?

Centrarea demersului didactic asupra elevului se realizează prin:

1. *Învățarea prin colaborare*
 - educarea abilității de a intra în relație cu ceilalți;
 - cunoașterea și respectarea normelor de comportament;

- formarea unei atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți, față de mediu și de viețuitoarele sale;
- dezvoltarea comportamentelor de cooperare, prosociale, proactive;
- recunoașterea, acceptarea și respectul diversității.

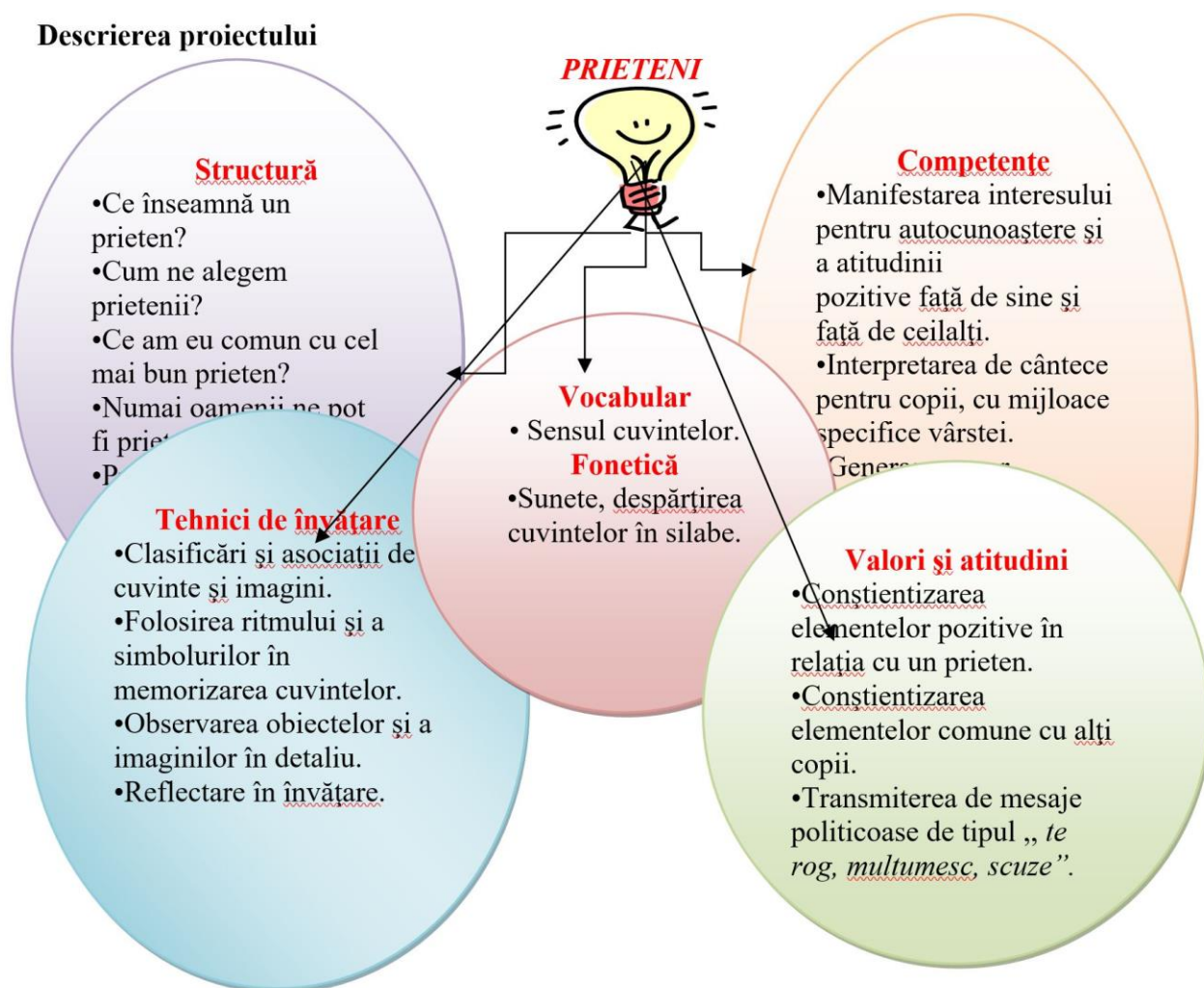
2. *Învățarea experiențială*

- experiența concretă – ce am trăit?
- observarea reflectivă – ce e nou?
- conceptualizarea-elaborarea unui model de bună practică inspirat din situația sau modul de acțiune prezent
- experimentarea activă

3. *Învățarea constructivă*: trasarea conturului după puncte, decuparea și asamblarea- poziționarea, relaționarea între diferitele părți.

4. *Învățarea conceptelor, noțiunilor despre*: prietenie, relaționare, cooperare, compasiune

Descrierea proiectului

Resurse materiale: jetoane, creioane colorate, reviste, foarfecă, lipici, carton, fotografii

Resurse procedurale: jocul liber, jocul didactic, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul.

Forme de organizare: frontal, pe grupe, individual.

Structura componentelor interdisciplinare:

Activități de învățare:

Selectarea unei imagini dintr-un set, pentru a indica despre ce este vorba în mesaj.

Realizarea unui desen pentru a indica despre ce este vorba în mesaj.

Oferirea de răspunsuri la întrebarea: „Despre ce este vorba (în acest fragment de poveste)?”.

Aprecierii ca adevărate sau false a unor enunțuri scurte care testează înțelegerea textului audiat.

Formularea unor răspunsuri la întrebări despre conținutul unui mesaj/ text scurt audiat.

Reformularea unor mesaje.

Repovestirea unor secvențe preferate dintr-un text audiat.

Numirea personajului/personajelor dintr-un fragment de poveste.

Oferirea unor răspunsuri la cererea elementară de informații: „Cine? Ce? Unde? Cum?”.

Recunoașterea unor enunțuri care nu se potrivesc ca sens cu un mesaj audiat anterior.

Indicarea sunetelor/ silabelor/ cuvintelor percepute prin diferite semne: bătaie din palme, ridicarea unui deget, a unui obiect, jetoane puse pe bancă, săritură etc.

Citirea numerelor de la 0 la 10.

Scrierea numerelor de la 0 la 10.

Numărarea înainte și înapoi, în variante complete sau de la un punct al seriei, din 1 în 1, cu/fără manipularea obiectelor.

Explorarea mediului înconjurător pentru a identifica și număra ființe și lucruri.

Gruparea unor jetoane reprezentând animale

Compunerea și descompunerea unor mulțimi de obiecte având drept cardinal un număr de elemente mai mic decât 10.

Colorarea selectivă a elementelor unui desen, pe baza unui criteriu precizat

Formularea și rezolvarea unor probleme pornind de la o tematică dată, prin schimbarea numerelor/ acțiunilor/ întrebării dintr-o problemă rezolvată.

Observarea unor modificări apărute în viața omului, animalelor, plantelor, în funcție de anotimp.

Jocuri de tipul „Continuă propoziția”, „Continuă povestea”

Jocuri de rol cu marionete ilustrând modalități pozitive/negative de interacțiune verbală sau fizică: se ajută unii cu ceilalți, se exprimă politicos (te rog, mulțumesc), se întrerup, se lovesc, se împing etc.

Jocuri de selecție și plasare de jetoane: Da (comunicare eficientă)/Nu (comunicare ineficientă).

Realizarea unui jurnal în imagini „Eu și prietenul/prietenii mei”, în care copilul desenează prietenul/prietenii, activitățile preferate desfășurate împreună, obiectele/ ființele de care se simte atașat.

Jocuri/activități/ concursuri de identificare a unor abilități, a predispozițiilor native/talentelor copiilor în diverse domenii: muzică, dans, sport, desen, matematică, relaționare cu ceilalți etc. (cântat vocal sau la un instrument, desenat, decupat, sărit coarda, bun la fotbal, povestit, a fi curajos, a fi politicos, a răspunde la întrebări, calcul matematic simplu etc.).

Realizarea unei expoziții cu temă, care să cuprindă produsele/ lucrările tuturor elevilor clasei.

Utilizarea unor tehnici simple de îndoire, pliere, înșirare, răsucire, lipire, rupere, tăiere, decupare după contur, modelaj, în funcție de nevoile/opțiunile copiilor.

Jocuri pe cântec cu executarea unor mișcări potrivite conținutului de idei al textului (acțiuni, personaje).

Rezultate așteptate:

Elevul va comunica transmițând propriile gânduri, opinii, sentimente, va respecta regulile jocurilor, va reflecta la importanța prieteniei în viața fiecăruia și va respecta persoanele din jur, va fi interesat să găsească soluții la diferite probleme, va cunoaște cum și de ce este nevoie de interacțiune între oameni, va formula explicații simple la întrebări de tipul: Când?, Cum?, De ce?

Metode și instrumente de evaluare: observarea sistematică, feedback de la colegi, desene, produsul finit al proiectului (jurnalul de observare- prin care elevul demonstrează ceea ce a învățat pe măsură ce răspunde la întrebări prin desene și prin discuții).

Bibliografie:

1. www.librariaatlas.ro/ghidul-cadrului-didactic-clasa-pregatitoare.php
2. Manolescu, M. (2005) Evaluarea școlară – metode, tehnici, instrumente, București, Editura Meteor Press
3. Potolea, D., Manolescu, M. (2006), Teoria și metodologia curriculumului, Ministerul Educației și Cercetării. Proiectul pentru Învățământul Rural, București